DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona	Edició vespre 1	ptes. mes
	Edició matí . . 1	»
Espanya.	4'50	ptes. trim.
Unió postal.	9	» »

Paquet de 30 números. . . 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telefon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclamacions convencionals. Per l'edició del vespre fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XVIII núm. 3,183 **Barcelona: Dimars 3 de mars de 1908** **Edició del MATI**

SANT DEL DIA: Sants Hermenter y Celdoni, mrs.—Sta. Conegunda, verge

Santa de demà: Santa Eluci, papa y mr. (Jejuni) — **Quarante Hores:** A la iglesia parroquial de Santa María del Mar.—Horas d'exposició: De dos quarts de sis del matí y se reservará ahes sol de la tarda.— **Doms:** A la iglesia parroquial de St. Miquel del Port.— **Cort de María:** A Nostra Sra. de la Providencia, al Pi privilegiada.—**Demá:** A Ntra. Sra. dels Dolors, al Bonsanceres. — **Les misses d'avuy:** Sant Llorcia, Papa; color morat.— **Les de demá:** Sant Casimir; color blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, dimars, diu tl. Torn de l'Immaculada Concepció.

Observatori meteorológich de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—2 de mars

Hores d'observació: 9 matí y 3 tarda. — Barómetro á 0 y á nivell del mar: 7[illegible]. — Temperatures: Máxima, 17'7 sol: 15'5 ombra. Mínima, [illegible] ombra: [illegible]. — Pluja: 3 les 21 horas: 0'00. — Aigua evaporada en 24 hores: 2'80. — Graus d'humitat: 68. — Direcció del vent: O. S. O. — Velocitat del vent: [illegible] K. — Estat del cel: vers. nuvolós. — Núvols. Classe: [illegible] K. — Cantitat: 8'3 0'5.
Sortida del sol: 7'22.—Posta, 5'[illegible]—Sortida de la lluna, 7'6 m.—Posta, 3'50 t.

FOSFO-GLICO-KOLA-DOMENECH

Les persones que sofreixen NEURASTENIA, CLOROSIS, INAPETENCIA, DEBILITAT GENERAL, PALPITACIONS DEL COR y demés MALALTIES NERVIOSES recobraran ràpidament la salut perduda ab el **FOSFO-GLICO-KOLA-DOMENECH** que recomanen els metges més eminents. — S'ENTREGARA GRATIS una mostra d'aquest MARAVELLOS TONICH RECONSTITUYENT (en elegant caixa metálica) a tota persona que ho soliciti del autor *Dr. B. Doménech.* — **Ronda de Sant Pau, número 71, farmacia. - BARCELONA**

Grans Magatzems **EL SIGLO**

Grans existencies en Llanes y Sedes
propios pera
Setmana Santa
ARTICLES D'ALTA NOVETAT. — PREUS REDUITS

PANYO DE LYÓ negre garantit, ample 50 centímetres, el metre a Ptes. . 4'50
MESALINA tot seda, article de novetat, ample 52 centímetres, el metre a Ptes. . 4'75
RAS LIBERTY de gran efecte y bon resultat, ample 48 centímetres, el metre a Ptes. . 4
DAMASÉ extens assortit en dibuixos d'alta novetat, ample 52 centímetres, el metre a Ptes. . 4
BROTXAT tot seda, gran colecció de dibuixos, ample 52 centímetres, el metre a Ptes. . 6
EXTENS ASSORTIT EN
MANTELLINES malaguenyes desde Ptes. . 3'50
MANTELLS tovallola desde Ptes. 5'50

ARMUR brotxat, tot llana, dibuixos de novetat, ample 90 centímetres, el corte de 7 metres a Ptes. . 31'50
SATI de llana, brotxat, negre brillant, dibuixos de fantasia, ample 90 centímetres, el corte de 7 metres a Ptes. . 19'25
VOILE de llana, abillistes de seda, ample 90 centímetres; el corte de 7 metres a Ptes. . . 31'50
VOILE de llana, negre lliso, ample 90 centímetres; el corte de 7 metres a Ptes. . 15'75
ARMUR de llana, dibuixos mate, ample 90 centímetres; el corte de 7 metres a Ptes. . 21
Ocasió: **ARMUR** tot llana, dibuixos Jacquard, gran colecció, ample 90 centímetres; el corte de 7 metres a Ptes. . 11

Secció de METALL BLANCH (planta baixa)
Economia.-Higiene.-Estalvi de temps
S'obté fácilment usant el DARRER MODEL de
Máquina d'afeitar
Preu, ab 12 fulles de doble tall, en elegant estotx. . . . Ptes. 16

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de monedes
RAMBLA CANALETES, 2
Negociem el cupó Deute Interior 4 °/₀ venciment 1.er abril próxim.

EL REGULADOR
JOYERIA Y RELLOTGERIA
Gran assortit en SOLITARIS y ROSETONS ab brillants y diamants
ADRES PERA BODES
Rambla de les Flors, 37, y Carme, 1

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere 8

Se vèn o arrenda un SALT D'AIGUA del riu Fluviá, de 250 cavalls de força, en terme municipal de Palau de Montagut (provincia de Girona), entre'ls pobles de Montagut, Palau de Montagut, y Castellfullit, distant escassament un kilómetre d'aquesta última població. Rahó: Passeig de Gracia, 42, 1.er, 2.ª

Dr. E. Perearnau dels Hosp. de París, de la Sta. Creu y Agr. del Clínich. Vías urinarias. Bruch, 6, pl. (entre Trafalgar y Ronda), de 3 a 6.

ROBUSTINA Eficacia inmediata
en Anemia, Neurastenia, Depressions nerviosas, Clorosis, Debilitat, Atonia gástrica, Escrofulisme. — Dipósits: Farmácies: de Genové, Rambla Centre, devant del Liceu, y de Durán y España, Valencia, 278, dreta Ensanxe, al peu del Passeig de Gracia
Durán y España

CONTRA LA TOS — ÉXIT ADMIRABLE
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO y HEROINA)
Alivia al acte y cura tota classe de efectes bronquials. Els catarrosos, els tísichs, els asmátichs, els disneichs y quants pateixin ronquera, fadiga o expectoració deuen usarlo com a remey radical segur y exclusiu.—DEMANIS EN FARMACIAS.

POLVOS ESTOMACALS
curen radicalment les gastralgies, dispepsies, estrenyiment, cor agre y vómits del embaràç, etc.—Preu: 1'50 pessetes capsa.
PÍNDOLES ANTICLORÓTIQUES
curen prompte: clorosis, pobresa de sanch, colors pálids y desarreglos menstruals (amenorrea, dismenorrea), etc.—2 Ptes. capsa.
CASADESÚS
¡85 ANYS D'ÈXIT!
MODEST CUIXART

AIGUA DE VILAJUIGA Bicarbonatada, Sódica, Litica
Varietat: Cloruradas, Sódicas
LA MES RICA EN LITINA
Autorisada per Real Ordre de 4 de juliol de 1904 y analisada pels doctors R. Rodríguez Méndez, B. Oliver Rodes y P. Ferrer Piera
Reconeguda l'Aigua de Vilajuiga com preciós agent terapéutich, recomanan els principals metges el seu ús: «...molt indicat en las afeccions del ventreil, feige, bás, pancrea, así com en els catarros de las vias genit-urinarias y respiratorias y en las malaltias crónicas de la pell.
També és molt útil en els estats de debilitat, agotament, diabetes, diatesis úrica, gota y sempre que convingui sostenir las forzas y evitar las autointoxicacions, com en la tuberculosis, caquexias, etc.
Els individuus sans, en especial els debilitats de las grans capitals, poden fer ús d'aquestas aiguas com beguda ordinaria y per temps idefinit...»—Dr. R. Rodríguez Méndez.
De venda en tots els Dipósits d'Aiguas Minerals, Droguerías y Farmacias
Demánis en els principals Restaurants (hi han mitjas ampollas)
Agent dipositari. Joseph Escuder Bailén, núm. 95, baixos

EL ADVOCAT **Don Francisco Albó y Martí** ha trasladat el seu despatx al pis primer, 1.ª, de la mateixa casa, Rambla Catalunya, 1, xanfrá Ronda Universitat. Teléfon 1224.

Dr. Darder GABINET MÉDICH ESPECIAL DE Carrer Valencia, 209. Consulta de 3 a 5. **Raigs X**

Tusquets y C.ª, S. en C. Banca-Borsa. Valores y cupons.—*Rambla del Centro, 9.*

Les riqueses naturals de Catalunya

VI

Acabavem l'article darrer parlant de la influencia de la energía hidro-elèctrica sobre les instalacions a vapor. A tot arreu han reculat y devegades desaparescut devant la nova força. Dintre la zona servida per la Societat Lombarda més de 12,000 cavalls de vapor han quedat arreconats d'un total de 20,000. A Milàn, 5,000 cavalls de màquines de vapor han sigut substituits per motors elèctrichs. En algunes fàbriques fins se han venut els motors de vapor. D'altra part, el gasto de força ha aumentat. Hi hà fàbrica que empleava 500 cavalls ab el vapor y n'empléa 1,000 ab electricitat. Altres han instalat una sucursal allí ahont els transports son més favorables y la fan marxar ab electricitat.

Però, per un altre costat, y per una d'aquelles armonies económiques tan del gust de Bastiat, el consum de carbó ha aumentat continuament. La importació que en 1898 és de 4,426,000 tonelades puja sense interrupció de 1902-03-04 fins a 5,406,000, 5,546,000, 5,994,000 tonelades. Sembla que lo contrari hauría sigut lo natural. Donchs, no senyors, és tot al revés. La rahó del fet se troba en una evolució industrial de les més vertiginoses. Si's consúm tant carbó és que s'en necessita més, gracies a las aplicacions que's donen a les forces hidràuliques. En efecte: les industries no paren de crearse a Lombardia y avuy se n'hi fan de tota mena. Hi hà, ademes de filatures y teixits de seda, cotó, llana y llinet, industries mecàniques de tot género, fàbriques de mobles y grans instalacions químiques per la producció de la sosa, de carburo, els derivats del nitrógen, etc. No pot donarse més varietat.

Naturalment que les industries directament interessades al aprofitament de les forces hidràuliques han sigut les més nombroses. Avuy poques vegades se dona el cas de comprar una turbina que no sía fabricada al país. Les cases principals com la Riva-Monneret y Companyía de Milàn, y Calzoni de Bolonya, fins arriben a exportar. Fins aprop de Niàgara se troben turbines de 5,000 cavalls construides a Milàn! La construcció elèctrica ha realisat igualment grans progressos. El material que surt dels tallers reunits Gadda, Brioschi y Jinzi, lo mateix que'l de «La Società Elettrotècnica» poden sostenir comparació ab el millor de les millors cases extrangeres. Com deya LA VEU DE CATALUNYA apropòsit d'una qüestió política d'actualitat, «la funció fa l'orguen». A l'alta Italia la presencia de la energía hidràulica com generadora d'electricitat ha creat una llegió d'industries. ¿Per què no succeiría lo mateix a Catalunya? Les lleys socials y económiques son iguals a tot el mon. Obeimles en lloch de volguerles ignorar.

Sobretot no ens hi adormin. No ho deixem eternament per l'endemà, com el lletrero de la célebre barbería andalussa. Ja els francesos ens han prés els salts d'aigua de més força a la banda alta del Segre; prop de Berga, el magnífich salt d'aigua que serveix a la Societat de Carburos tampoch és propietat de nacionals. ¿Fins quan durarà aquesta «penétration pacifique? No oblidem que els salts d'aigua representen un abaratiment considerable de la producció. El preu del cavall any-11 hores varía de 350-000 empleant carbó, a 225-250 utilisant la energía transportada. Això que succeeix quan se tracta de menys de 200 cavalls, se transforma quan s'arriba a 200 y més encara, arahó de 275 a 350 ab el carbó per cavall-any-11 hores y 200-225 empleant la energía elèctrica transportada. Meditem aquestos datos y sobretot pensem que a mida que ens vagin prenent els salts de més potencia—lo que ja vindrà si continuem dormint—sols quedaràn els de menys força, de més gasto y profit més xich. Per fí guardemnos d'un cas terrible que ja està succeint a Italia y és que l'Estat-Providencia s'apoderi dels salts d'aigua y els arrendi a qualsevol monopoli—això no és precisament lo de Italia, que'ls destina a ferrocarrils elèctrichs, però fora lo d'aquí—ab lo que ja ens podriem despedir de tot engrandiment industrial. Y això els que coneixen bé la burocracia madrilenya, ja'm diràn si és gaire difícil. Lo difícil, potser, serà que no succeeixi.

Per patriotisme y per dignitat convé que no'ns deixem pendre més les riqueses naturals. Ni perdre ni pendre. Mes ara m'adono que encara no he acabat la materia encara que hagi acabat l'article y així serà forsós dedicarne un altre a la riquesa forestal, tan poch coneguda y menys respectada encara.

W. COROLEU.

Al Dia

S'ha tancat el Parlament y s'ha obert el Carnestoltes. No poden viure plegats: se fan nosa.

S'ha tancat el Parlament deixant fallada la qüestió de la representació corporativa; és inútil que s'hi presentin mes esmenes y que's vulgui fer obstrucció; tota obstrucció neix morta.

Sense'ls anuncis d'obstrucció crech que en Maura hauría cedit a les indicacions den Carner recordades ahir per en Moret, però després de la campanya d'aquets dies, després dels atachs, no a la representació corporativa, sinó a tota la lley, sense voler reconéixer tot lo que té de bó y de útil, després del discurs den Canalejas y dels acorts dels republicans, en Maura no podia tranzigir. Com que certes oposicions no van de bona fé, tranzigir ara hauría sigut haver de tranzigir a cada pas fins a desfigurar la lley; perque, no és la representació corporativa lo que'ls molesta a certs politichs, sinó l'influencia que tindrá la lley en la vida local, trasbalsantla, fins a fer impossible'l caciquisme y la centralisació que'l completa: y sobre tot l'influencia que tindrá a Catalunya, donantli personalitat y condicions pera administrarse, enforlirse y enriquirse en obres públiques y en cultura.

Però'ls va sortir malament tot als nostres enemichs: els afalachs y les conjures de guerra; encara'ns donaràn mal temps, però ja'ls hi tenim el peu a sobre.

***

Ara lo que cal és que tots els catalans se fixin en les ventatges de la lley, en lo que dona, en lo que permet. Que's fixin que és camí obert a l'autonomia de Catalunya, que és l'autonomia dels municipis, l'allunyament del Poder central, la desfeta de les cadenes que uneixen la vida dels pobles a la voluntat dels politichs, al centralisme.

No's deixi escapar l'aucell que tenim a la má, però ajafar als que volen, que ja vindràn un dia o altre a la gàbia. S'ha desviat la opinió fentli veure'ls inconvenients del projecte den Maura, sense feria fixar en les ventatges, y és hora de que tothom s'hi fixi. Ja no queda res a la lley que pugui dividir als catalans: fins en el desitg tots coincidirem, que jo no crech que'l desitg de cap catalá tingui aturador ni en la influencia mondial de Catalunya. ¿Que no és l'autonomia integral? Conformes. ¿Per qué, si no fos aixi, les campanyes dels diaris enemichs de Catalunya?

Siguem pratichs, positivistes, catalans.

POL.

Mossen Font — Sr. Adan — Dr. Almera

Agrupació fotografiada al Parch-Güell
dels estudiants enginyers de mines madrilenys que, ab el seu professor Ramón Adan, excursionen actualment per Catalunya, en companyia del Dr. Almera y de Mossen Font y Sagué

El Dr. Vogel
y el Diccionari Català Alemany y Al. Cat.

Se'ns diu d'Alemanya, que havent fet examinar per autoritats científiques els fascicles corresponents a la lletra A (alemany), la casa editorial de Langenscheidt (Berlin), s'ha definitivament encarregat de la impresió del Diccionari cat.-al. y al.-cat. del doctor Eberat Vogel, catedràtich a Aachen (Prussia). Començarà a imprimirse la part al.-cat. per l'octubre de l'any corrent.

La cortesía y l'agraiment, junt ab l'alt mèrit del doctor Vogel ens obliguen, en interés propi, a dir quelcom sobre la seva personalitat y a enumerar els serveys que ha prestat a Catalunya. L'ilustre catedràtich de l'Institut de Aachen y professor de castellà a la Reyal Politecnia de la mateixa población, nasqué l'any 1861 a Düsseldorf (s. Rhin). Terminats els estudis preparatoris d'humanística, sense l'ajuda de cap mestre, passà a estudiar filología antiga y moderna a les universitats de Bon, Münster y Berlin. Com a estudi especial pera obtenir el grau de doctor esculli'l Renaixement català, que va inspirarli la seva monografía «Neucatalanischen Studien» (1886). Desde'l 1887 al 1890 estudià a Madrid la llengua, les lletres y la civilisació castellanes, essent corresponsal de la «Gaceta Popular de Colonia» y traductor de l'alemany al castellà de la casa editorial madrilenya de Antoni Avilez. Llavores traduí al castellà les célebres obres alemanyes, «La Trata de Negros», «La Historia de la Iglesia», «Grandes Arcanos del Universo», «El Socialismo», y més endevant la «Vida de San Luis Gonzaga». De tornada al seu país obtingué, previs els examens reglamentaris, el dret d'ensenyar alemany, llatí, francès, anglès y castellà en tots els instituts del regne de Prussia y la càtedra que actualment explica. Com a obres originals ja havía escrit en 1888 una «Guía de Madrid», en castellà, y un follet titulat la «Qüestió Romana (1889); en 1895 publicà en castellà y portugués «Cartas de Comercio» y un estudi de «Higiene Pedagògica».

Altres obres pedagògiques té també escrites pels Instituts, entre elles una sobre la «Ensenyança del francès segons principis moderns» (1906), que publicà gaire bé al mateix temps que traduía a l'alemany «Alma» de Pérez Galdós y «El Escándalo» de Alarcon. Desde'l 1903 ençà ha tornat als amors literaris de sa joventut, a la llengua y lletres catalanes, en les que tingué per iniciador a son amich mossen Verdaguer, del qual n'acaba de fer un magnífich estudi en la «Gottesminne», (juny y juliol 1907). Son innombrables els articles literaris y politichs que sobre'l nostre moviment ha publicat en els principals diaris y revistes alemanyes. Segons propia confessió, impresionat per la lectura del «Geni Català», concebí la idea del Diccionari que'l seu preclar talent y la seva febrosa activitat porten a feliç terme. Poeta a la vegada que filòlech, ha traduit, ademés den Verdaguer, treballs den Guimerà, la Víctor Català y en Falp y Plana.

Darrerament, en el Congrés de la Llengua Catalana, donà proves del seu fervent amor a la nostra parla ab les comunicacions que hi envià y els articles de propaganda que dedicà al nostre Congrés. Als seus amichs de Catalunya'ls escriu en correcte català y a un d'ells, tot explessantli els seus ideals de catòlich progressista y de federalista monàrquich, li feya les següents declaracions:—«En quant a sos ideals de catalanista res dich, però no oblidi vosté, que l'Imperi alemany és un Estat federal de primer ordre, y que preveig la ruina d'aquet poderós organisme de xeixanta milions de forces humanes pel dia que Prussia logri enderrocar els tronos de Baviera y demés Estats (25!), que ara s'acobien lluns y ditxosos sota les amples ales de llur águila negra.» «Però, per do prompte, ningú abriga tal temensa; al contrari, esperem poder donar encara per llarch temps l'exemple clàssich d'una nació que no veu la grandesa en l'unitat estúpida, sinó en la varietat intelligent, y per lo mateix, concorde y armónica.» «No sé si els catalans s'han valgut d'aquesta prova que estem donant al món, de que una nació pot ser governada per dúes dotzenes y mitja de reys, duchs, príncepes y alcaldes (Brema, Hamburg, Lübeck), sense que ni l'Hisenda, ni el Comerç, ni l'Ordre, adorat ideal de tots els governants, surtin de sos galzes, pera demostrar que la relativa independencia d'Andalusía, Valencia, Catalunya, Aragó, Galicia y provincies vascongades, és un medi eficàç, el medi únich, en opinió meva, de despertar y inervar tots els membres d'aquet cos ara inert y flach que s'anomena Espanya; medi que obraría encara que'l Govern central seguís a Madrid; mentres que en l'estat actual de les coses, menjant Madrid y treballant les provincies, no conech calamitat més gran pera Espanya que la de trobarse'l Govern central en un lloch que de per sí no té més ventatges ni mèrit que'l llombrigo respecte al cos humà.» «Soch partidari de les grans solucions.» «La Monarquía ibèrica, el Govern central, que's quedi a Madrid, y que hi haja quatre idiomes oficials pera les regions castellana, andalusa, portuguesa-gallega, vascongada y catalana-valenciana; que hi haja còdichs comuns pera lo criminal y civil, un exèrcit y una armada que defensin la integritat de la patria comú, però que cada una de les regions proveeixi per sí sola a sos interessos morals y físichs en quant puga fomentarlos sense l'aussili y la cooperació de les demés, com succeeix en tot lo pertanyent a les vies de comunicació, ferrocarrils, correus, telégraf, telèfon, y les que encara s'inventessin per facilitar y acelerar el cambi d'idees y béns.» «Y ¿nò podría ser Barcelona dins d'Espanya lo que és Hamburg en nostre Imperi?»

«Tot això, crèguimho, no ho dich per voler ingerirme en sos assumptes, ho dich únicament perque vegi còm me preocupa'l benestar d'un país que després del meu és el que més m'estimo».

Per lo transcrit, se veu clarament que l'eminent políglota doctor Vogel, és un català espiritual y que, qui com ell per sa bondat y saber és idolatrat pels seus deixeples alemanys, mereix serho també pels patriotes catalans, en nom dels quals, LA VEU DE CATALUNYA li manifesta'l seu agraiment per la profitosa empresa del Diccionari, ensemps que li envía l'enhorabona més entusiasta.

Documents parlamentaris

CONGRÉS

Reglament d'Exposicions

Preguntes del Sr. Puig y Cadafalch

El señor Puig y Cadafalch: Yo deseaba dirigir al señor ministro de Instrucción pública dos palabras sobre el reglamento de la próxima Exposición de Bellas Artes.

Deseo del señor ministro de Instrucción pública antes una aclaración que ha de servir de fundamento á los razonamientos que he de someterle, impugnando algunos de los puntos de vista de ese reglamento.

En la constitución del Jurado se establece que pueden ser nombrados miembros del mismo, en primer lugar los académicos de San Fernando, y en segundo lugar los que hayan obtenido medalla de honor de primera ó de segunda clase en las secciones para que hayan sido elegidos, dice el artículo 15, en Exposiciones generales de Bellas Artes; y yo ruego, como cuestión previa, que el señor ministro de Instrucción pública se sirva decirme qué son esas Exposiciones generales de Bellas Artes. ¿Se entiende por este nombre las Exposiciones que se verifican cada dos años en Madrid, ó tiene este concepto un carácter general que abarque las Exposiciones nacionales y las que se verifiquen en el extranjero?

Necesito, desde luego, esa aclaración del señor ministro antes de continuar.

El señor ministro de Instrucción pública y Bellas Artes (Rodríguez San Pedro): Pido la palabra.

El señor Presidente: La tiene S. S.

El señor ministro de Instrucción pública y Bellas Artes (Rodríguez San Pedro): Con mucho gusto haré la aclaración que indica el señor Puig y Cadafalch, por más que en rigor no me parezca absolutamente necesaria, porque siempre se ha entendido por esa denominación las Exposiciones que se han venido verificando con este carácter en Madrid, y esta es una práctica establecida sin interrupción ninguna desde que estas Exposiciones han comenzado. Ese es el sentido del artículo y eso significan las palabras que en él están comprendidas.

Creo que esto es, por lo menos, enteramente claro, y sobre esa base puede discurrir el señor Puig y Cadafalch, si lo estima conveniente.

El señor Presidente: El señor Puig y Cadafalch tiene la palabra.

El señor Puig y Cadafalch: Hé de lamentarme de que el espíritu general de este reglamento, principalmente después de la aclaración que se ha servido hacer el señor ministro de Instrucción pública y Bellas Artes, sea el de tender á dar á las Exposiciones que se verifican en Madrid un carácter yo no sé cómo llamarle, un carácter extraordinariamente clásico ó reglamentario. Esto se nota en diversos puntos del reglamento; en primer lugar, en los párrafos que se refieren á la Sección de arquitectura, por los cuales quedan excluídos de la Exposición de Bellas Artes, al menos así me ha parecido entenderlo, los proyectos de las obras ejecutadas; y hasta se impide que acompañen á los proyectos fotografías de las obras ejecutadas; de manera que en la Sección de arquitectura se admite solamente el trabajo artístico preliminar, esencialmente incompleto, que no alcanza su plenitud hasta que la obra arquitectónica está ejecutada; y si acaso puede interpretarse este artículo en el sentido de que son admisibles los proyectos de obras ejecutadas presentadas por el propio autor, siempre resultará que se elimina el documento más fehaciente de la manera como se ha realizado la obra, puesto que se eliminan de la Exposición las fotografías.

Este carácter que se refleja en los artículos referentes á la Sección de arquitectura aparece también en lo relativo á Secciones importantes como las de arte decorativo, que según ese reglamento están en un pie de inferioridad que yo considero absolutamente inmotivado, pie de inferioridad que no es quizás tanto en este como en otros reglamentos, y en eso yo debo alabar la gestión del señor ministro de Instrucción pública, pero aun en pie de desigualdad respecto de las obras de escultura y arquitectura.

Pero esto alcanza todavía mayor grado cuando se trata de la constitución del Jurado. El Jurado se forma por elección, pero las personas elegidas deben ser académicos de la de San Fernando, ó deben haber obtenido medallas de honor en las exposiciones generales de Bellas Artes verificadas en Madrid, según lo que acaba de declarar el señor ministro de Instrucción Pública. Por este artículo quedan eliminadas del Jurado, en general, las corrientes innovadoras del arte, porque los innovadores de arte no son académicos y muchas veces no concurren á las exposiciones; quedando así excluídos nombres ilustrísimos en el arte. Por ejemplo: Zuloaga probablemente no podría ser jurado; Anglada, uno de los que más renombre han dado al arte español en el extranjero, tampoco podrá ser jurado, y hasta los críticos de arte que no hayan alcanzado esa especie de sanción que representa el ingreso en ese panteón especial de la Academia, también están eliminados del Jurado, y esto es sin duda lo que dá á las exposiciones el carácter que constantemente han tenido, de exposiciones de arte con un cierto sentido regresivo ó extremadamente conservador, concepto que en arte significa cosa muy distinta que en política, porque en arte quiere decir el estancamiento absoluto, y así se han dado casos tan conocidos en el mundo artístico, como el de haberse rechazado en exposiciones obras de hombres que después han sido reconocidos universalmente como primeras figuras del arte español.

Yo desearía que el señor ministro, teniendo en cuenta estas observaciones, viera de rectificar algunos puntos de vista del reglamento de las exposiciones de Bellas Artes, ó que al menos le sirvieran de precedente para cuando tuviera lugar la redacción de un nuevo reglamento.

* * * * * * * * *

El señor Puig y Cadafalch: Quiero rectificar brevemente, porque algunas de mis palabras me parece que no han sido bien entendidas. El señor ministro ha pronunciado varias para demostrar que las copias deben ser excluídas de las Exposiciones. No he abogado yo en favor de las copias; he abogado únicamente en favor de que las obras de los arquitectos puedan presentarse en las Exposiciones, no solamente en forma de planos de obras no ejecutadas, sino de planos de obras ya ejecutadas. De tal modo esto és justísimo, que, de lo contrario, parece que son excluídos de las Exposiciones los proyectos que, por sus condiciones de realización, han llegado á obtenerla, y son solamente admitidos aquellos proyectos puramente teóricos que no han llegado á realizarse. Y tanto es así, que entendía yo que si acaso el Jurado llegara á interpretar ese artículo del reglamento, que no he visto yo muy claro, en el sentido de que los proyectos originales relativos á obras ya ejecutadas podían admitirse,

por otro artículo se excluyen las fotografías, que son el testimonio de cómo aquella obra se ha realizado. No he abogado yo, pues, por las copias en ningún aspecto, porque no se trata de copias, sino de documentos originales que acreditan la realización de una determinada obra.

Tanto lo entiendo yo así, que eso me ha parecido como si en un certamen musical se admitieran únicamente las partituras y no la ejecución, cuando la partitura es un elemento inicial, un auxiliar por sí solo muerto, un auxiliar inferior, y la obra viva realmente artística es la ejecutada. Eso, en cuanto al punto de vista de las copias.

Siento que el señor ministro tenga ese concepto del arte decorativo considerándole como obra de imitación, obra secundaria. No lo entiendo yo así. El arte decorativo, en todas las Exposiciones universales, es admitido como obra verdaderamente artística. Facilísimo sería citar obras de arte decorativo inmensamente superiores á las obras llamadas del arte grande, de las nobles artes de arquitectura, pintura y escultura.

Y finalmente, respecto á la elección de Jurado realmente no hay método de elección más restrictivo que el que se aplica en las Exposiciones de Bellas Artes de Madrid. Para votar se requieren antecedentes de conocimientos artísticos consistentes en medallas obtenidas en otras Exposiciones; para ser elegido se requiere, ó bien ser académico, ó haber obtenido medalla en las Exposiciones de Madrid, y esto es inusitado en todas las demás Exposiciones del mundo.

Quedan excluídos de ese Jurado los artistas extrangeros que no hayan obtenido medalla en Madrid, á pesar del carácter internacional que tienen las Exposiciones. Así, por ejemplo, Rodin quedaría excluído del Jurado, si se le eligiera, como quedan excluídos todos los críticos de arte que no sean académicos de la de San Fernando, porque en general no ejecutan obra artística, gráfica, sino, acaso, que pueda obtener premio en sentido literario.

Además de los críticos, quedan excluídos de formar parte del Jurado de la Exposición gran número de artistas de un valor indiscutible que serían sin duda elegidos por los expositores; y me parece que esto es colocar la Exposición de Madrid en un pié de inferioridad, como realmente por esta causa lo tiene en el mundo artístico. Ciudades menos importantes, como Venecia, por ejemplo, alcanzan una fama en sus Exposiciones que no han logrado las Exposiciones de Madrid, sin duda por ese carácter restrictivo de su reglamento.

Políticas

Arribada den Puig

Ahir al matí va arribar ab l'exprés de Madrid el nostre amich el senyor Puig y Cadafalch.

Conferencies de «Valencia Nova».

En nostre confrare «Renaixement», de la ciutat valentina, hi trobem una relació de la conferencia que en el Centre Regionalista «Valencia Nova», donaren don Ramón Ripoll y den Salvador Pedró.

El primer parlà sobre'ls vots individual y corporatiu. Digué que ab el sufragi universal que avuy tenim «se dona el cas raro de que el encarregat de velar per sa pureza, ó siga el Poder Central, es precisament el que'l falseja en profit de cacichs y encasillats;...»

«Passa a ocuparse del vot corporatiu, combatint la idea, que considera equivocada, de presentarlo com una anulació del sufragi universal. Presenta arguments pera provar que el vot corporatiu, es una manifestació del vot popular, que no ataca a la universalisació del sufragio.

El senyor Pedró, al parlar de la llei d'Administració local, fa grans elogis de les esmenes que hi han fet els diputats de Solidaritat Catalana.

La nombrosa concorrencia aplaudí als conferenciants.

Del discurs den Maura

Hem llegit el darrer discurs del president del Consell de ministres y en copiem els següents troços:

Lo que es el art. 36

El art. 36 del proyecto no toca para nada el sufragio universal directo; para nada, absolutamente nada, lo toca, ni altera lo que hace exist. 36 es sentar en el Ayuntamiento, al lado de los concejales elegidos por sufragio universal, mañana como ayer, lo mismo mañana que ayer, otros concejales que no están elegidos por el sufragio universal directo. (Rumores en las minorías. Supongo que contarán con que sé lo que digo. (Risas.) Porque, en efecto, el argumento consiste—y se tengo yo costumbre de encontrar los argumentos—en decir: puesto que vienen a participar de la gestión municipal, en cuanto participan, se les arrastran a los elegidos por sufragio directo.

Eso es el argumento en todas las formas, de todas maneras presentado; ese es el argumento, y eso es lo que hemos de examinar. Vamos á examinarlo; pero vamos á examinar eso, y no lo otro; y si tenemos la en vuestra razón, examinad eso, y lo otro, porque no es lo otro lo que dice el proyecto. (Muy bien.)

Y al examinar esto, que es el asunto, porque ahora hemos llegado al asunto, todos los discursos, todas las impugnaciones presuponen una gravedad completa entre las consideraciones que haya que hacer respecto a la organización municipal, al régimen para el gobierno y administración de los Municipios, con la organización soberana en el Estado.

Yo, si lo necesitara, si me valiera siquiera la pena del retraído, tendría muchas reservas que hacer sobre tal paridad, porque la diversidad esencial en alguna función, la complejidad notoriamente mayor en la vida del Estado, permitiría mudar de criterio si de concepto fundamental, aunar organizaciones diversas para una Nación y para un Municipio. Pero no necesito entrar en eso ni detenerme en eso; y doy por averiguada la paridad, y me coloco en el mismo terreno que ha parecido bueno para discurrir sobre la soberanía y su asiento en el Poder público, a propósito del asierto ó el error con que el art. 36 indica la composición de las Corporaciones municipales.

Vosotros os doléis, considerais como un agravio fundamental, como una novedad reaccionaria, alarmantísima—aunque con alarma relativa, claro, ese de que pongamos en la Administración municipal quien no tenga el mandato vitalicio, directo, del sufragio universal, universal, de los vecinos. Pero, ¿es que en el Estado los elegidos del sufragio tienen esa omnipotencia que queréis para ellos en el Municipio? Yo prescindo—aunque no lo olvido—de que en una Nación la diversidad de intereses, de gentes, de comarcas, de costumbres, de tradiciones, por sí misma es ya un elemento de ponderación y de moderación muy considerable; porque, al fin y al cabo, suponiendo la mayor sinceridad y espontaneidad en el voto público; y la mayor fidelidad en el mandato que los parlamentarios reciben de los electores, al fin y al cabo cualquier apasionamiento, cualquiera influencia transitoria, cualquiera peligrosa desviación del recto sentido y del camino venturoso para la Nación, tiene mil probabilidades de contrapeso; porque sería difícil que a tanta diversidad alcanzase la misma declinación de la brújula, el mismo extravío. Pero después sucede que llegan aquí los diputados, y tienen las mismas facultades que el Senado, de cuya composición se ha hablado días atras, y nadie necesita que yo haga recuerdo: con idénticas facultades las dos Cámaras. Pero es que todavía las dos Cámaras juntas se encuentran con el Poder moderador y con todas las prerrogativas de la Corona. De modo que, íntegro, completo, el representante de la totalidad del Cuerpo electoral, en toda sinceridad votado y elegido, viene aquí a participar en la soberanía, a participar con una libertad de voto en otra Cámara, con un Poder moderador, sobre todo, con prerrogativas tales como las que la Constitución asigna. Este es el régimen en el Estado.

Y no hablo de aquel ambiente moral que rodea todos esos Poderes, a todos esos partícipes en la soberanía de la Nación: tradiciones, cuerpos, instituciones históricas, relaciones exteriores, preocupaciones e ideas, cien cosas que forman validas un poderoso fuero del derecho estricto y de los preceptos formales de la Constitución; y en este ambiente, y en medio de esas limitaciones, actúan los representantes del sufragio directo.

Ingerencia del Estado en el Municipio actual

Miremos ahora al Municipio, al Municipio de hoy. El Municipio de hoy tiene alojado al Estado en la casa de tal modo, que ha tenido que ausentarse él de la vivienda (Aprobaciones) el Municipio de hoy es la casa desalquilada del delegado de Hacienda, es la posada del gobierno civil, es el servidor de todos los menesteres de la Administración pública, y la víctima y el punto de apoyo de todas las acciones políticas, ó que reciben nombre de política encauzan y contraponen las pasiones y las sordideces de los bandos y de sus caciques. Pero en el terreno propiamente legal y oficial, los presupuestos, las cuentas, los acuerdos, las resoluciones, todo, hasta la Dirección de Administración local, hasta la Sala de lo contencioso-administrativo, vib libre, en este proyecto, ¡ah, eso no lo negará nadie! todo lo que sonáis hacer es obstáculo, pero a negarlo no os atreveréis; en este proyecto desaparece en absoluto la superioridad en la vida local, y no hay más superioridad que la ley y sus órganos, los Tribunales; para las responsabilidades ante los vecinos, á lo sumo, el fiscal, promotor de la persecución, es el Poder público, como puede serlo el último ciudadano. De modo que todo aquello que pueda significar delimitación de la acción de los elegidos del pueblo, la presencia del Poder gubernativo, presencia a toda hora y en todo caso, para lo grande y para lo pequeño, todo eso cesa, y el Municipio queda entregado al vecindario.

Pues siendo la ley que discutimos la que antes dije, la ley actual vigente, que es la de la Revolución de Septiembre, sino que para todas las funciones esenciales, aquellas en que el voto popular importa más, la votación de las percepciones de arbitrios, la formación del presupuesto y las resoluciones más graves, el Municipio está regido por tantos contribuyentes, elegidos por suerte, como son los elegidos por sufragio directo. ¿Por qué calláis eso siempre que hablais? (Muy bien, muy bien.) Contribuyentes elegidos por sorteo en número igual, eso, cuando el Estado se ingiere en todo y está presente a todo, y a la hora, en que el Estado se retira, en que el Estado entrega totalmente los asuntos comunales al vecindario, y nos representamos, está en la hora en que remita que cambiamos el asiento del Poder público, por no dejar absolutamente solos a los concejales de elección popular. (Muy bien.)

Lo que hace el proyecto

El proyecto suprime los vocales asociados para formar la Junta municipal, y que hace el proyecto en ese cuerpo art. 36, de tan graves é importantes transcendencias? Pues en vez de otros tantos como los elegidos, sólo pone otros tantos como la mitad; en vez de contribuyentes, como único concepto, pone los tres conceptos de inteligencia, intereses patronales é intereses obreros; en vez de la insaculación y del sorteo, la confianza, depositada directamente en esos representantes de Corporaciones de los tres grupos, por los que forman esas Corporaciones y representan y forman esas clases; en vez de todos los Municipios, sólo en aquellos donde existen tales Corporaciones, y en tanto que existan; y ahora, llamadnos reaccionarios, señores de la ley de 1870, señores bien avenidos con la ley actual, llamadnos reaccionarios: yo os invito para que no se ría la gente. (Risas y grandes muestras de aprobación en la mayoría.)

¿Qué tiene que ver, pues, el proyecto con el tema de que el partido conservador ahora rompe las fundamentales reglas de política en que se viene desenvolviendo la Restauración; la Regencia y el actual reinado? Aquí tengo que volver a decir: no, eso no. Yo, con lo que he dicho, no pretendo haber establecido ningún dogma; creo que se puede opinar con entero convencimiento, quizá con acierto, pero no saquemos las cosas de quicio, y examinémoslas tal como son, tanto más, cuanto más nos hemos del convencimiento propio.

Por cierto que para eso del convencimiento propio yo cercaría que no llevara a mal el señor Canalejas lo que dije del auto de fe que quería hacer y sigo queriendo hacer de todo lo que se hace y es grandísima parte de todo el debate, prestidigitando fraudes y supercherías y claudicaciones.

¡Ah! Por ese camino, lo que hay que hacer es abstenerse de legislar; de los fraudes y supercherías hay que ocuparse mucho para atajarlos é impedirlos, para prevenirlos, para castigarlos; pero sobre las instituciones que las leyes quieren establecer, razonar dando por supuesto que donde se establece la representación de una clase, de una entidad, y se toman las precauciones que están en el proyecto (estarán en el proyecto definitivo, pero que aquélla sea eficaz, lo que habrá será una delegación del cacique, ó una finalización, ó una ficción, ó una simulación; ya comprendiera el señor Canalejas que si siempre en este no razonar equivocado y estéril, es muchísimo más peligroso para S. S. puesto que S. S. se empeñaba en contraponer cosas que no están contrapuestas; porque de eso, en el sufragio universal, no hay que hacer obra de imaginación: estamos padeciendo ya el fraude y las impertinencias, y lo que hacemos es trabajar por remediarlo; pero si valiera razonar así, todos los argumentos se volverían contra S. S., porque todos le arguyen, como el señor Vázquez de Mella, con la claudicación, con la impureza, con el fracaso en el deseo de obtener un sufragio universal sincero, vigoroso y respetado.

Por esto yo, de todos los argumentos que se fundan en supuestos probables, posibles, temibles, execrables, de degeneración del precepto legal y de la intención de la ley, yo hago auto de fe a la hora presente; los volveremos a resucitar en cuanto organicemos el pensamiento y la institución, y cuidemos de prevenir estos males, porque aquella será la ocasión de defendernos de ellos; pero ahora vamos á razonar sobre la representación que la ley quiere, que la ley establece, que la ley busca. Y de ella digo una cosa, por de pronto, y es que la representación de las Asociaciones y Corporaciones es verdad que se sienta al lado de los concejales electivos por sufragio universal directo; es verdad que participa de sus funciones en la gestión municipal; ah!, pero no participa, como ahora, el gobernador; como ahora, el director general de Administración, viniendo de otra cepa, y trayendo otra marca y otro pitmero: son carne de la misma carne, son el vecindario mismo; en otra determinación, del propio vecindario; son ellos, es el pueblo, y no más que el pueblo. (Muy bien.)

Y esto significa que nunca será limitación: será compromiso, será especificación, será más ó menos acertada representación pero limitación, no, porque no viene de fuera, porque no es otra substancia, sino la misma substancia; y vosotros habéis vivido bastante cómodos, y habéis llevado sin gran impaciencia la ingerencia de un poder tan extraño como el que tiene sojuzgada la vida municipal y anulada la acción de los elegidos del pueblo.

No hay privilegio

Pues esos concejales delegados de Corporaciones y Asociaciones tampoco es verdad que establezcan privilegio. ¿A favor de quién? Pues, qué, ¿hay alguna distinción entre unos y otros para eso de formar Asociaciones, agruparse, juntar aquellos puntos de afinidad de cualquier orden en la vida que les congreguen, para luego llevar la voz colectiva á ser ó uno de los que eligen, ó uno de los que luego nombran un concejal delegado? Privilegio, no; es absolutamente igual para todos los ciudadanos, y los derechos concedidos á todos, que no todos quieren usar, esos no son privilegios, porque eso acontece con todo derecho, empezando por el del voto.

Pero tampoco es verdad que duplique el voto singular: no duplica el voto singular; no es lo mismo que dar dos ó tres votos: es otra cosa muy diversa.

El Sr. Canalejas decía con muchísima razón una cosa que, á mi juicio, con error evidente combatía ayer el Sr. Vázquez de Mella, que al fin y al cabo los dos trataban el mismo tema, con dos elocuencias soberanas, y que parecía imposible que la una pudiera superar a la otra, y nos quedamos en la duda de a quien adjudicar el primer puesto, cuando decían lo que es el hombre, lo que es el ciudadano en la completidad de influencia y relaciones de toda su vida con el pasado, con el presente, con todos sus semejantes.

El Sr. Canalejas decía con muchísima razón: «Yo no necesito asociarme para estar asociado; yo vivo en perpetua asociación con todos mis semejantes, con los que me rodean, con mis crímenes, hasta con mis contrarios, y todos influyen en mí, y yo soy, en medio de lo que parece arena movediza de los electores, algo que sobresale, que influye y que congrega, y que pesa por más de un voto.»

Y cuando el Sr. Vázquez de Mella hablaba de lo que es el hombre en sociedad, y de lo que es la naturaleza social del hombre, olvidaba que ese hombre, influido por el pasado y por todo lo que le rodea, ese es el que vota, y que votando en el sufragio universal, individual, todas esas influencias se manifiestan en el voto. En eso tenía razón plena, á mi juicio, el Sr. Canalejas. Pero, ¿y qué? Aunque estemos con esto conformes, lealmente examinado el asunto, con la lealtad que usamos en los debates, nadie puede desconocer que en el sufragio universal directo tiene necesariamente que acontecer—hablamos del sufragio puro, respetado, de cinedanos integérrimos, ejemplares: no hablamos de otra cosa—, en ese sufragio tiene que acontecer que hay un lote de puestos para la mayoría y un lote de puestos para las minorías, y que en todo el hervir de la complejidad de la masa electoral, se tienen que sumar y adicionar por afinidades, por preferencias, por pasiones, por intereses, por cualquier móvil, desde el más santo al más difícil de respetar, se tienen que juntar para disputarse aquellos lotes de puestos que se sacan a la elección, y al juntarse, necesariamente entran en la suma elementos que no tienen de homogeneidad más que el número, porque hay entre aquellos que se juntan para disputar los puestos de las mayorías y minorías, diversidades enormes, diversidades que en el día del combate se borran, se esfuman, se aplacan, se olvidan delante de la dirección general, del efecto principal, del prestigio avasallador, del objetivo predominante, de la pasión de la hora en que se vota, y quedan confundidas, en la masa de las mayorías y de las minorías, cien aspiraciones, cien intereses, cien diversidades que, cuando la calentura baja, se van manifestando y van tomando realidad en cada uno de los problemas que se presentan delante de la Corporación municipal. (Muy bien, muy bien.)

Pues para esa diversidad, para ese análisis espectral del voto que ha predominado, para formar el tris de todo eso, que es sólo una luz en el voto, para eso sirven las Corporaciones, las Congregaciones y las delegaciones particulares. Y eso no es duplicar el voto, y eso no es redundancia, y eso no puede ser daño, porque en el mismo pueblo será el mismo vecindario el que envíe allí los delegados. (Muy bien.)

Centenari d'En Jaume I

El centenari a Berga

En la solemnitat religiosa que's dedicà a la parroquial iglesia de Santa Eularia a commemorar el VII centenari de la naixença del gran Rey En Jaume I predicà un notabilíssim sermó'l reverent doctor mossen Joan Torrents, remarcant les excelses qualitats que adornaven al pare de la nacionalitat catalana.

«Enllà» de Molins de Rey

Aquet confrare setmanal ha dedicat son darrer número a commemorar el VII Centenari d'En Jaume I, publicant els treballs en prosa «En el Centenari d'En JaumeT Conqueridor», «Justificació», «El nostre Rey En Jaume I», la poesía «El Rey En Jaume a Aragón» y un fragment de la famosa Crònica.

En el mateix número defensa la idea del vot corporatiu.

Al monestir de Poblet

El nostre ben amich en Joan Poblet, de Montblanch, en el setmanari «La Conca de Barberà», parla del zelo que ha tingut en gran part de la prempsa catalana, la seva pensada de fer al artístich y memorable cenobi de Poblet un acte commemoratiu del gran Rey, quals despúlles mortals allí reposaren prop de sis siglés.

Donant per acceptada la idea el bon amich Poblet, diu:

«Tornem a la nostra festa: ¿Com organisarla?

»Valgui pel que pugui, el nostre modest plan fora aquet: Suposant que Barcelona farà ses festes al maig, realçarles el diumenge després dels Jochs ab la excursió que'l Consistori y la Comissió del Homenatge podrien preparar. Els representants de les ciutats germanes ja serán a la capital; els dels demés ajuntaments y entitats s'hi podrien sumar; Tarragona hi hauría d'aportar el seu brillant Orfeó, com el Català no hi hauría de mancar si fos possible encara que no li veyem massa, y ab ells els demés que al Vendrell, a Terrassa, a Manresa y altres ciutats honren la gent catalana.

»Gran part del clero de l'Arxidiocesi, sobre tot del vehinatge del Monastir, sortejant, com altres vegades ha fet, les dificultats de l'ausencia dominical, s'apiegaria al voltant dels respectables prelats y de les representacions dels Capitols de les Seus catalanes, pera entonar solemnissimes absoltes, alternant ab les notes clássiques dels Orfeons, si altres respectes no permetien la celebració de una missa de requiem; despres, Poblet oferiria ses belleses a l'admiració dels assistients; a la tarda, l'Aula Capitular, la sagristia, el dormitori dels novicis, la biblioteca, congregarien seugles multitats a escoltar, entre les cantades de música de la terra, els parlaments de diputats de tota mena, de regidors de diferents pobles, de sacerdots de tots els bisbats, de delegats de tota classe de corporacions, evocadors de les grandeses pretérites, clarividentes de les futures, planant sobre totes, com a impulsió suprema d'unes y altres, la grandesa del immortal festejat...

»Y al cap-tart, els vestiums del sol ponent encendrien els penons y senyeres de la brillantissima desfilada d'aquella allau de bons patricis, y trens especials els durien a portar cadascú a sa llar les dolces emocions d'un gran deute d'amor patri satisfet.

»¡Y qui sab, qui sab si les vibracions de la fé y Catalunya, ab que bategarien tants milers de cors, se concretarien en el propòsit capdal de retornar la iglesia de Poblet a Déu y a la nostra nacionalitat en Don Jaume, qui n'és la sobirana encarnació, y l'any vinent o l'altre hi tornaríem pera veure consagrar novellament la seva ara, acompanyanthi les cendres venerables pera clóureles en el monument funerari ab que ara's pensa enjoyar la Seu tarragonina y que Poblet podría ben estotjar si hi hagués un guarda sagrat!

»Tot somiant una mica en aquet falaguer esdeveniment, tornem a excitar a les comissions creades. El maig està per arribar.—Joan Poblet.»

Les estátues els pierrots y les dones

Les estátues

Sento una petita follia per un vell marbre perdut en un recó de jardí llunyà, ahont les herbes, crescudes lliurement, li tapen fins els genolls.

La seva palidesa malaltiça demunt una vejetació luxuriosa té un atractiu inexplicable. Es una dona de faccions interessants y delicades, que mira fixament l'horizó tranquil de la plana. La seva expresió intensa de contemplació muda revela un esperit enlairat de vida purament interior.

Moltes voltes guardàrem junts la plana al bell punt de migdia, quan l'ombra movedisa de les fulles semblava donarli vida. La pobra amiga meva escoltava en quietut tot quant jo li llegia, sempre seriosa, may enutjada, plegats fervorosament els llavis de pedra que no poden besar.

Un jorn, mentres llegia, al reposar la meva mà demunt la seva espatlla nua, vaig sentir una escalfor de vida que corría per tot el seu cos de marbre. Y al mirarla desseguida instintivament a dins els ulls, pensant en un miracle, me va glaçar la fredor de les seves palpebres, que eren totes blanques y no tenien moviment... El bon pare Sol li havía infundit per un moment la calor de vida que escampa sempre pródich, però la meva amiga no podía moure'ls ulls... Es una extranya sugestió la que exerceixen demunt meu les estátues; espero sempre veure còm mouen els ulls... Quan entro dins la sala d'un museu no m'atreveixo a enrahonar alt. Qui sab tots els misteris de tendresa o de desitg, d'amor y d'odi que dormen baix de la fredor aparent dels còssos de pedra!

Un sarcasme de consergería havía colocat una volta a un vell asceta vora d'una hermosa hetaira antiga. ¿Vol dir que un matí, a força de somiar el pobre religiós la visió esplèndida de la dona, no's trobaria ab la cara de ratpenat de Simeón estilita en la novela de l'Anatole France?

Els pierrots

Entusiasmen tant a n'el públich com el mateix Novelli, gran actor «vuitcentista», que s'emportava ab un crit tota la platea.

Hi hà que entrarhi a la barraca, per bont desfilen, entre fum de pólvora y fluentors de ganivets, tots els héroes de la Pantomima; la dona impura, la verge traída o venuda, el felló y el Pierrot salvador de cara enfarinada.

Sent és l'amo de tots els cors—¡Mata!—; li crida un convençut desde'l galliner immond, pudent de suor. Y el Pierrot acaba sempre per vèncer al pobre adversari, que és un home de cara natural per bont hi passen totes les baixes passions de la vida.

¿Què té'l Pierrot pera guanyarse tantes voluntats? Té simplement tota la sugestió d'un marbre que ha près vida. Els seus ulls ballen expresius dins un cercle blanch. Es un home sense sanch ni venes, que corre y amenassa y estima y mata.

¿No sentiu el misteri terrible d'una carn que's contreu y dilata sense una gota de sanch que hi corri per dintre?

Les dones

Tenen una blancor especial mirades dins la llum d'un arch voltàich que brunz com un borinot fatídich.

La seva palidesa és semblant a la del Pierrot y s'aproxima a la del marbre; té la sugestió d'una estatua viventa y els seus llavis poden besar.

Se comprèn la desesperació del pobre Rey de la rondalla, qui, volent matar la dona seva, va clavarli un brand mentres dormía.

—¡Oh pobra Caterineta!—deya ell al veure la sanch roja que s'escampava per demunt el pit blanch com la llet—¿Qui diría que dins un còs que sembla de neu hi corría tanta sanch, tota vermella? Y va acabar per beure d'aquella sanch estunada y la trobà dolça com sucre.

¿Hi hà res més imponent que la sanch? Quan Priam moría a mans den Pirro, diu el gran poeta que la seva dona va arribarhi sense túnica ni corona, però al abraçar al seu marit moribond, «ab la sanch que sortía a dolls d'aquelles venes abdós tingueren porpres reyals».

Aquestes consideracions han passat ràpidament pel nostre enteniment, mentres admiràvem una bella dona tota blanca y ben feta com un marbre grech...

Ernest ESCALAS.

Gazeta musical

Palau de la Música Catalana

Feya ja algún temps, que fora els concerts oficials que organisava l'Ajuntament, no veyem al mestre Nicolau devant de cap. Hi hagué época en que sense ell no's concebia festa musical a Barcelona, y a n'ell devem les primicies d'art gran que aquí s'han portat a terme. Una de les més fermes, l'escena de la Consagració del «Parsifal», la estrenà, ab el propi Orfeó que ans d'ahir la cantava, al Teatre Líric, si no anem errats, excepció que fingué pera l'auditori verdaders moments d'emoció.

Allavors les coses en música no estaven pas tan alambicades com ara, y la «Consagració» constitui un aconteciment que recordem com una data memorable pera'ls aficionats, els quals podien no-drinse en aquell moment del fragment de l'obra més sublim que ha concebut el geni de Bayreuth. La «Consagració» suma pera l'Orfeó y pera en Nicolau nota gloriosa en la seva historia, que'ns complan recordar, pera que's vegi que de tot, l'agraiment en els homes es el primordial acte de afecte y justicia.

La noble figura del mestre, dirigint aquet fragment en el Palau de la Música Catalana, ab els admirables elements que aquet cop se posaven sots sa batuta, era la visió d'una época duta a la realitat, sommada frisança del Orfeó, portada a terme, y per això al escoltar ab sensació les diferentes posicions del chor, en la conca de la sala, hem fem una y mil voltes als homes antlits y de bona voluntat que'ns han portat l'esperit artístich que avuy anima al nostre poble.

El fragment del «Parsifal», donades les condicions y facilitats que presta pera aquesta mena d'obres la sala de concert, va adquirir gran relléu, y produí l'efecte desitjat a l'auditori, que aplaudí en gran l'execució.

En la segona part, hi magué preferencia en Saint-Saëns ab la seva «Sinfonía en do menor», pera orgue, piano y orquestra, admirable composició, que posà al mestre, quan s'estrenà a París, a l'alçada honrosa dels músichs més célebres. La Sinfonía s'havía escoltat al Palau de Belles Arts, y el judiei que'n varem ferne allavors era dels més honorables pera l'ilustre mestre; en el Palau d'ela Música ha crescut en gran pel lloch y coneixença que ja en tenfem, y guanyaría encara si poguessim gaudirne una segona audició.

L'obra s'ajusta a una execució dòcil y ben conduida, sobre tot en el «Allegro moderattos», «Maestoso», y «Allegro» final; no arris el «Allegro moderato e presto», poch fos y un xich lent al acabament. De tots modos, el premi a la seva execució, pogué véurel en Nicolau y l'orquestra ab l'eloqüencia d'un públich entusiasmat que batía de mans frenétich al acabament de cada temps de l'obra.

Y per fí, devem parlar de la «Sinfonía en re», de Guilmant, pera orgue y orquestra, obra ab que comensà el concert y que nosaltres classifiquem per ordre d'importancia a n'aquet lloch. Y és que ab tot y ésser sortida de mans d'un home destre en el coneixement y tracte de la que integra la seva «Sinfonía», per nosaltres resta molt inferior a les dues abans esmentades; per això no és extrany que'l mateix auditori pugues sense esforç judicar remarcables diferencies. D'altra part, tampoch va anar impecable en la fusió d'orgue y orquestra, per retrassarse aquella en més d'una ocasió; pecadets que poden corregirse ab un xich d'atenció.

El segon concert, doncs, inaugural del Orfeó Català guanyà encara en interés al anterior, essent de creure que l'atractiu del successius no disminuirà, segons se veu pels programes.

Ens referim al «Magnificat», de Bach, en quina obra ens consta que en Millet y l'Orfeó ha han posat tot el seu esforç y atenció pera que la mateixa sia'l «clou» lo més gran de l'actual serie. Nosaltres l'esperem famolenchs.

U.

Noticies de la Diputació

El ministre de la Governació ha desestimat el recurs que s'havía interposat contra'l nomenament de metges de la Comissió Mixta de Reclutament.

***

La Comissió Provincial, en la sessió que va celebrar ahir, va acordar donar un vot de confiança al president del Cos provincial pera que decideixi els obsequis y gastos que s'hagin de fer ab motiu de la próxima vinguda del Rey.

***

El dia 15 comensaràn les proves del tren Renart que duraràn set dies, recorreguent la provincia de cap a cap.

El primer día, o sigui el dia 15, el tren recorrerà al matí els carrers de Barcelona, anant a la tarda al Tibidabo y Rabassada.

El dia 16 sortirà de Barcelona cap a Sant Cugat, Rubí, Terrassa, Sant Esteve de Castellar, Sentmanat y Caldes, fins a Sant Feliu de Codinas, hont faràn nit els expedicionaris.

El dia 17, sortida de Sant Feliu cap a Centelles, Tona y Vich, hont dinaràn marxant a la tarda per Sant Hipólit a fer nit a Sant Quirze.

El dia 18, de Sant Quirze a Berga per Alpens, Borredà y Vilada. Nit a Berga.

Dia 19, de Berga a Manresa, per Gironella, Puigreig, Navàs, Balsareny y Sallent.

Dia 20, sortida de Manresa cap a Castellgalí, Castellvell, Monistrol, Collbató, Bruch, Castellolí y Igualada. D'aquí, en havent dinat, passant per la Pobla de Claramunt, Capellades y Sant Quintí de Mediona, Sant Pere de Riudevitlles a Vilafranca.

El dia 21, tornada cap a Barcelona desde Vilafranca per la Granada, Sant Sadurní, Subirats, Ordal, Vallirana, Cervelló, Molins de Rey, Sant Feliu de Llobregat, Cornellà, Esplugues, y Sarrià.

La Diputació subvenciona aquestes proves ab 1.500 pessetes.

El tren constarà de cotxe motor, dos cotxes pera passatgers y un furgó de càrrega.

El diputat provincial don Manuel Farguell se proposa obsequiar ab un dinar als excursionistes així que arribin a Berga.

***

La Comissió provincial va despatxar ahir els següents assumptes de la secció de Foment:

Legalisació d'un pont sobre'l riu Llobregat, en terme de Serchs, instada per don Joseph E. de Olano.

Incidencia en l'inscripció d'un aprofitament d'aigües del riu Noya, en terme de Jorba, solicitada per don Joseph Reixach y Mabres.

Expropiació de terrenos a Sant Vicens de Llavaneres, pera'l troç segon, secció quarta de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera.

Autorisació pera perllongar fins a Sant Esteve de Castellar la línia de transport d'energía eléctrica, existent a Sant Miquel de Fay, Caldes de Montbuy y Sentmanat.

Recurs de la societat «Ponsa, Germans», contra un acort del Ajuntament de Barcelona, relatiu al permís pera legalisar uns generadors de vapor.

Autorisació solicitada per don Joan Tomàs pera adquirir datos dels plans de la carretera de Vilafranca a La Llacuna y ramal a Torrelles de Foix.

Autorisacions pera construir en terrenos lindants ab carreteres provinciales.

Adjudicació definitiva a don Joseph Casanovas de les obres del camí de Sardanyola a Moncada, per Ripollet.

Pago del annuci de subasta de les mateixes obres en la «Gaceta» de Madrid.

Petició de l'Alcaldia de Caldes de Montbuy relativa a que pel arquitecte de la Diputació se formi'l plano d'algunes dependencies de les Escoles públiques d'aquella población.

Publicació en el «Boletín Oficial» dels comptes de les obres de reparació de desperfectes produits per les inundacions en els camins vehinals.

Petició de plansons pera'l camí de Papiol a l'estació del mateix nom.

Homenatge al Dr. Milá y Fontanals

La Universitat de Barcelona, d'acort ab la Comissió Organisadora del homenatge a don Manuel Milá y Fontanals, desitjant honrar dignament la memoria del que fou ilustre catedràtich d'aquet centre docent, convoca públich Certamen pera premiar les tres millors monografies sobre'l tema: «Personalitat literaria den Milá y Fontanals».

S'otorgarà el premi consistent en 150 pessetes donades pel doctor don Joaquim Bonet y Amigó, rector d'aquesta Universitat, al millor estudi dels que's presentin al concurs, y els dos que seguexin en mérit a n'aquet, seràn recompensats respectivament en 100 pessetes, que ofereix el doctor don Joseph Daurella y Rull, degà de la Facultat de Filosofía y Lletres, y ab la colecció completa de les obres del doctor Milá y Fontanals, ofertes per dita Comissió Organisadora del homenatge a sa memoria.

Els treballs escrits en castellà o en catalá, s'entregaràn en la Secretaría de la Facultat de Filosofía y Lletres, abans del 25 d'abril próxim. Anuràn sense firma, ni cap senyal que indiqui qui son sos autors, quals noms se tancaràn en un sobre, escribintse, en sa part esterior, el mateix lema del treball.

El Jurat, format per professors de la Facultat de Filosofía y Lletres, donarà el fallo ab la deguda anticipació al solemne acte públich de distribució de premis que se celebrará en el Paraninf d'aquesta Universitat.

Barcelona 26 de febrer de 1908.—La Comissió Executiva, doctor Joseph Jordán de Urries, doctor Joseph Banqué y Feliu y doctor Cosme Parpal y Marqués.

***

En la taula d'edictes d'aquesta Universitat s'ha fixat la següent alocució:

Escolars: S'anuncia pera'l próxim maig la celebració d'un homenatge a la memoria del doctor don Manuel Milá y Fontanals, gloria de Catalunya y de tot Espanya, y per diferentes corporacions y societats científiques, literaires y artístiques d'aquesta capital se preparen ab aquet motiu actes académichs y festes literaries.

Entre'ls varis aspectes que'ns ofereix la personalitat del gran Milá, segurament cap altre n'hi hà que millor el caracterisi que'l de catedràtich d'Estética y Literatura d'aquesta Universitat, que durant molts anys tingué en ell una de ses figures més eminents; y acás sobre les glories den Milá com escriptor brilli lo que li correspón com a mestre, ja que en sa ensenyança profonda va beure'ls primers raudals de la ciencia l'insigne Menéndez Pelayo, honor també d'Espanya y de les Universitats espanyoles.

Per' això la Universitat de Barcelona s'apressa a pendre part en aquet merecedissim homenatge al gran mestre de mestres, y per ayò també m dirigeixo a vosaltres pera excitarvos a que contribuiu moral y materialment al esplendor dels esmentats actes y en especial als que en la Universitat ab aquet elevadíssim fi se prepareu.

Barcelona 28 de febrer de 1908.—El Rector, Joaquim Bonet.

Notes municipals

La inauguració de la Reforma.

Ahit va reunirse la comissió especial de Tresoreria Reforma y Obres.

Els reunits varen parlar de la festa d'inauguració de les obres de la Reforma interior.

Els senyors Bastardas, Borrell y Sol, Marinhà y Layret van manifestarse partidaris de mantenir la festa del día 9, fixada per l'alcalde dies passats.

L'alcalde y els senyors Duran y Rogent van optar per aplaçar l'acte fins a la vinguda del Rey.

El senyor Rahola va abstenirse de dir el seu parer.

Tot ayò va tractarse únicament ab caràcter particular, ja que l'alcalde està facultat per l'Ajuntament pera senyalar la festa que cregui millor, y si va consultar als regidors de la comissió, va ser sols per deferencia.

No fora extrany que a la sessió vinenta se parles d'aquesta questió.

Durant el mes passat, els manescals municipals han inutilisat al mercat de bestiar esclavadors y estacions 20 caps de bestiar boví, 307 de llana, 10 porchs y 16,061 kilos de mermdall.

Han sigut examinats a les estacions 7,495 caps de bovi, 36,238 de llana y 4,690 porchs; total, 48,423.

Pels mercats, han sigut decomisats 83 kilos de carn, 2,359 de peix, 1 de musclos, 115 de menuts, 4,866 de fruita y verdura, 9 de butifarra, 43 de varies substancies, 305 caps d'aviram y 49 ous.

Aviat s'anunciarà la subasta pera la construcció d'aceres al voltant del Hospital Clínich.

A la sessió vinenta's presentarà un dictamen encaminat a arreglar definitivament lo de la vaquería del Parch.

Convé que'ls regidors examinin bé'l dictamen. Fa tres anys se va parlar de la famosa vaquería y del arrendatari el no menys fumós ex-regidor caciquista Montané, posantse de manifest tals enormitats que's prengué l'acort de passar l'assumpte als tribunals de justicia.

Ignorem si l'alcalde d'aleshores, senyor Lluch, va complir aquest acort, però hi ha qui diu que nó.

També hi va un altre dictamen proposant que 10 llevadores municipals que havien de treballar gratuitament, siguin dotades ab 15 duros mensuals. ¡Ves que tal!...

L'Ajuntament va acordar que en lo successiu, quan se fessin obres particulars al carrer, la remoció del pavument y l'adob subsegüent anessin a càrrech del particular, cosa molt justa y molt posada en raho.

El governador civil ha revocat l'acort.

L'Ajuntament recorrerà contra la providencia del governador.

S'ha de proveir per concurs la plaça de professor de trompa vacant a l'Escola Municipal de Música.

aquesta se farà la cerimonia de l'imposició de la cendra.

Demà passat, dijous, a les nou, se celebrarà una Missa de Requient cantada, en sufragi de les ánimes de les senyores congregantes mortes.

Havent la Molt Ilustre Junta d'Obra de l'Iglesia parroquial de Sant Jaume, confiat el penó principal de la solemne professó que, com acabament del Triduo de Desagravis a S. D. M., tindrà lloch en dita iglesia, avuy, dimars, a les onze de la nit, a l'Associació de Católichs, la Junta Directiva de la mateixa prega encarecidament als senyors socis y protectors d'Escoles, se serveixin assistir a dit solemne acte, prestant el degut homenatge a Jesús Sagramentat.

Corporacions y societats

Foment de la Sardana (Sant Pere Més Alt, 2).—El Foment de la Sardana ha organisat pera avuy una festa de sardanes y balls populars del Empordà y altres comarques catalanes.

La Junta prega à les senyoretes y soleis que, pera millor lluiment a la festa, vestexin el trajo típich de la terra.

Don Rafel Vallet y Sabater donarà el dijous, a dos quarts de set del vespre una conferencia al Comité de Defensa Social (plaça de Catalunya, 12, segón), sobre'l següent assumpte: «Drets y devers dels ciutadans segons la vigent llei electoral».

La Secció de Comers de la Cambra de Comers, en la sessió que ahir va celebrar acordà proposar a la Junta Directiva el nomenament d'una comissió pera l'estudi d'una solicitut del Colegi Oficial de Pesadors y Amidadors públichs, y manifestarli els medis que poden solventar determinades dificultats que han motivat una informació del consulat de México pera que puguin ser comunicats a dit consulat; transmetre a la mateixa Junta les opinions que's varen exposar sobre la proposició presentada al Congrés pera la reforma dels articles 126 y 146 del Códich de Comers, y reiterar la petició relativa a les reformes en la Administració de justicia.

Associació de Lectura Catalana.—Conferencies a la Exposició d'Ex-libris.

Es esperada ab interés la conferencia que, sots el tema «Les passions al Teatre Català», donarà'l senyor Ferràn Torras demà, dimecres, al saló d'actes de la esmentada Associació.

Ahir va visitar corporativament la Exposició d'Ex-libris el Centre de Dependents de Sabadell.

Els encarregats de la Biblioteca Pública establerta per la Econòmica d'Amichs del País als baixos del Centre Moral Instructiu de Gracia (Gracies, 7 y 9), han acabat els catàlechs dels que resulta una existencia de prop de 3.000 obres, entre elles algunes no gaire corrents per llur antigüitat y mérit. Aumenta'l número de lectors a n'aquella Biblioteca, hont s'hi LA establert un sistema de calefacció pera major comoditat dels assistents. Les hores en que és oberta son de set a nou del vespre'ls dies de feina y de deu a una y de tres a set els de festa.

La Reyal Academia de Ciencies y Arts ha celebrat la junta general ordinaria de febrer.

Entre les obres darrerament rebudes se va fer menció de les publicacions del Còs d'Enginyers de Mines del Perú; les obres sobre Matemàtica, de Gomes Teixeiro, y els «Proceedings» de l'Academia de Ciencies de Washington.

S'enviarà a la «Unión Internacional para la cooperación de las investigaciones solares» de Manchester, la expressió del agraiment de l'Academia per haver sigut una de les poques corporacions designades pera formar part de dita Unió, y se designà als académichs F. Ricart Cirera, jesuita y don Joseph Comas Solà pera que formin la Comissió que representi a l'Academia.

Se dirigí una calurosa felicitació al senyor Comas Solà per haver obtingut el premi Janssen de la Societat astronómica de França y un diploma d'honor de la Societat astronómica de México.

El senyor Thós y Codina llegí una Nota sobre conducció d'aigües termals.

El senyor Comas Solà llegí una «Estadística dels moviments sísmichs registrats al Observatori Fabra durant l'any 1907», fent notar que és la primera vegada que Barcelona té elements científichs y exactes pera l'estudi dels moviments del subsol de nostra ciutat.

De les observacions efectuades en 1907, resulta que a Barcelona's registrà la repercusió de vint grans terratrémols llunyans, quatre dels quals van poder identificarse: el del 4 de janer (Ceilàn); el del 14 de janer (Jamaica); el del 16 d'abril (México) y el del 21 d'octubre (Turkestan). Se registraren, ademés, trenta sotregades locals y próximes y cinquanta set dies ab barosismes, que'l senyor Comas relaciona en part ab els «mistpoeffers».

La distribució diaria de tots aquets moviments no ofereix cap relació evident ab les estacions, les fases de la Lluna, etc.; en cambi, la distribució horaria és molt notable, ja que ab tota evidencia'ls grans terratrémols llunyans s'han acumulat cap a les sis del matí, lo que indica que'ls moviments americans que son la majoría dels desastrosos, han sigut cap a les deu del vespre (hora local del epicentre). Els locals y pròxims s'han acumulat cap a les quatre de la tarda y els barosismes a les primeres hores del matí.

El dissapte va tenir lloch la sessió anyal del Patronat de Catalunya pera la lluita contra la tuberculosis, presidida pel senyor Vidal Ribas. Els doctors Soley y Xalabarder donaren compte de les memories reglamentaries; el doctor Fresta va donar compte dels resultats obtinguts en la secció de laringología, y el doctor Raduà se va ocupar dels treballs realisats per la comissió de propaganda y estadística. A continuació el president va proposar a l'assamblea que se procedeixi a la instalació d'un segón dispensari anti-tuberculós a la barriada del Foble Sech.

L'assamblea va acordar, per aclamadació, acceptar la proposició de la presidencia, encarregar a la comissió d'recbiliti un local apropòsit en la esmentada barriada; que s'aumenti en son día el número de facultatius que desempenyen les clíniques ab tan lloable zel; aprovar els comptes del exercici finit, y, finalment, va acordar que's fassi una nova crida a la inagotable caritat dels barcelonins pera que contribueixin al bon funcionament d'abdós dispensaris, en forma que puguin ser assistits en ells el major número possible de tuberculosos indigents. Està fora de dubte que Barcelona entera respondrà al requeriment que se li fà, acreditant una vegada més el seu amor a la cultura y els seus caritatius sentiments.

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva del Comité de Defensa Social, van pèndres els següents acorts: Felicitar a la Junta Directiva del Orfeó Català per la inauguració de son Palau y per la nota religiosa donada ab aital motiu y nomenar a don Joseph Corretjer pera individu de la Secció d'Ensenyança; constituir varies delegacions y exercitar l'acció popular per rabió dels delictes d'escarni als dogmes y cerimonies religioses.

El día 21 d'aquet mes el Circol de Sant Lluch organisarà una Exposició a càn Parés, que promet ésser lluida, donat l'entusiasme que regna entre'ls artistes d'aquella entitat, principalment dins l'element jóve, que sempre sol donar les notes imprevistes.

Ateneu de Practicants de la Casa Provincial de Caritat.—En la sessió del día 29 de febrez disertà don Francisco Xercavins ab el tema, «Estudio clínico del sarampión y su tratamiento», essent per tots molt felicitat.

El próxim dissapte el senyor Platero Diosdado parlarà sobre, «Patogenia de los síntomas generales de la infección».

Associació Escolar Artística.—En l'hostatge d'aquesta entitat (carrer Escudellers Blanchs, 8, principal), tindrà lloch avuy, dimars, a dos quarts de deu de la vetlla, la clausura de la Exposició de segells, donantse una conferencia pel secretari de la Academia de Belles Arts don M. Rodríguez Codolà desenrotllant el tema «Convé estudiar a Velazquez», acabant l'acte ab la repartició de premis als autors dels segells premiats.

INFORMACIO
telegráfica y telefónica
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

Lo del Marroch

París, 2, 12'30 tarda.

«Le Petit Parisien» anuncia que a consequencia de les conferencies relatives a la qüestió del Marroch celebrades per M. Clemenceau y el general Lyantey, se decidirà la fortificació de Casablanca y els seus voltants.

El centre d'operacions serà Benechid d'hont sortiran los tropes.

El sistema de columnes volants adoptat pel general D'Amade serà abandonat.

El Govern francés considera que la primera operació que deuria empendre Abd-El-Aziz és la d'intentar copar les forces de Muley Hafid, ocupant Azemur y procurant la reconquesta de Safi.

Crisis financiera

París, 2, 12'47 tarda.

Londres.—El «Daily Expresso» diu que, malgrat les rectificacions oficials, la situació financiera del Japó és crítica.

Van en aument les fallides de banquers.

Indult

París, 2, 1'30 tarda.

Roma.—Se diu que'l Rey Víctor Manuel firmarà'l Decret d'indult del ex-ministre Nasi el 14 d'aquet mes, aniversari del naixement del Rey Humbert.

Un incendiari

París, 2, 2'18 tarda.

Berlin.—La policía y les autoritats estan intrigades buscant a un subjecte que's fa anomenar «Jack l'incendiario», que en pochs dies ha realisat tretze incendis.

La "Gaceta"

Madrid, 2, 10 matí.

La «Gaceta» publica les següents disposicions:

R. O. disposant que's tornin les cantitats que varen dipositar pera redimirse del servey militar actiu a Pere Ramon Oliver, del Plà de Penades, y a Miquel Puigdurà, de Sant Feliu de Codinas.

R. O. circular disposant que'ls governadors civils donguin immediat coneixement als alcaldes, juntes y inspeccions de Sanitat y a les demés entitats als qui afecti, de la R. O. reglamentant el servey de higiene de la prostitució.

Resolvent que és facultat dels governadors exclusivament y no dels Consells provincials d'agricultura y remaderia, autorisar a les societats o persones que ho solicitin pera la constitució de Sindicats agrícols.

El Rey a Barcelona

Se diu que'l Rey visitarà els barcos de la esquadra austriaca, que arribarà a Barcelona del 9 al 11, no sols per un acte de cortesia envers l'imperi austro-húngar, sinó ab altre particularisim extrem.

Segons els técnichs, l'artilleria que monten dits barcos és la millor y la més perfecta de totes les que existexen actualment en la marina de guerra.

Com que Espanya va a construir una petita esquadra, el Govern y el Rey volen conéixer l'artilleria de Faustriach, pera, en el cas de que sigui tan excelent com se diu, encarregarla a la casa constructora pera'ls nostres barcos.

Tractantse de coses de barcos de guerra y de assumptes relacionats ab la esquadra en projecte, sembla lo natural que hi vagi el ministre de Marina com a quefe superior que està al cap del personal que ha d'examinar la esmentada artilleria.

Es possible, per conseguient, que vagi també acompanyant el Rey a Barcelona el general Ferrándiz.

La censura

Madrid, 2, 2 tarda.

El ministre de la Governació ha comunicat avuy als periodistes que l'hem visitat, que està decidit a no tolerar la circulació..... (La censura interromp la comunicació).

... Les determinacions respecte... entre La Cierva y el comissari general de policía... que va publicar... rodejat del misteri... (Aquestes son les únicques paraules que la censura ha deixat passar d'aquesta notícia, essent impossible reconstruirla).

Lo que diu en La Cierva

Ha confirmat el ministre de la Governació que'l senyor Maura és a Bilbao, diguin lo que vulguin els corresponsals d'aquella capital y que tornarà a Madrid demà o passat demà.

No sab si se celebrarà Consell abans que vingui el Rey.

Tampoch sab el senyor La Cierva si anirà a Barcelona, ab el Rey, el ministre de Marina, perque, per més que va a veure una esquadra, sols se tracta d'una visita de cortesía.

—Podria ser que hi anés, y és molt possible,—ha dit el ministre de la Governació;—però fins ara no hi hà res acordat en aquet sentit.

Carrils estratégichs

Madrid, 2, 4'15 tarda.

El senyor González Besada ha conferenciat aquet matí ab el general Martitegui, quefe del Estat Major Central, pera posarse d'acort en lo dels ferrocarrils extratégichs.

De Marina

Ha sortit d'Ayamonte l'«Hernán Cortés».

—Ha tornat de Sanlúcar de Barrameda el «Ponce de Leon», fondejant a Huelva.

—Ha sigut destinat pera eventualitats en l'apostader de Cádiz el capità de fragata don Juli Perez de Berdia.

—S'ha disposat que ab el mateix caràcter continúin els comandants generals dels apostaders exercint les atribucions que als capitans generals dels departaments conferia la Instrucció de 4 de juny de 1873 pera la formació y resolució d'expedients de naufragi, salvament, abordatge y averies.

L'Assamblea republicana

«El País» celebra que s'hagi fixat pera el 20 de maig la fetxa de la reunió de l'Assamblea Republicana, perque allavors—diu—s'hauràn aclarit els problemes pendents, la Solidaritat serà més coneguda y en Salmerón estarà restablert.

De desembre fins avuy alguna cosa ha passat, com l'actitut den Lerroux.

Considera «El País» necessari celebrar molts meetings abans de l'Assamblea y convocarla ab més amplitut que la del carrer de Abades, pera que hi vinguin els elements nous que portin sinceres iniciatives.

Entre'ls assumptes que deu tractar la Assamblea, diu que figuren: la conveniencia o inconveniencia de que'l partit entri en la Solidaritat, el criteri o actitut y resolucions del partit devant del problema catalanista, conveniencia y dificultats del partit únich, programa comú, programa pera la Unió, cas de no poderse arribar al partit únich, plan parlamentari y extra-parlamentari y si convé la quefatura d'un sol o varis homes.

Lo del bloch

Un periòdich diu que en Moret ab el seu discurs del dissapte ha desbaratat definitivament l'intent d'un bloch liberal patrocinat per en Sol y Ortega y en Melquiades Alvarez, perque'ls republicans no podràn allarse ab un partit que soporta la quefatura del compinxe den Maura.

Els africanistes

Madrid, 2, 6'15 tarda.

S'han adherit al Congrés Africanista de Saragossa varies Cambres de Comers y entitats económiques y industrials de distints punts d'Espanya.

Els Centres Comercials hispani-marroquins de Madrid, Barcelona, Tánger, Ceuta y Melilla estudien la manera de crear a la Exposició de Saragossa un pabelló de productes africans, aixís com de donar varies conferencies sobre la necessitat de la nostra expansió comercial al Nort d'Africa, Marroch y Guinea espanyola.

Congrés sucrer

El vinent mes de maig se reunirà a París un Congrés internacional de sucrers.

En nom del Govern de la vetlla República, presidirà la sessió inaugural el seu ministre d'Agricultura.

Els cinematógrafs

Les disposicions referents als locals de cinematògrafs que han de tancarse per falta de les condicions exigides en el darrer Decret de Governació no's faràn públiques fins després de Carnestoltes.

Cursa a peu

El 29 d'aquet mes se celebrarà una cursa a peu organisada per la Societat gimnástica espanyola.

Els corredors sortiràn de Madrid arribant fins a Chamartín de la Rosa y tornant.

Se concediràn com a premis medalles d'or y de plata y objectes d'art donats per particulars.

Fins ara han anunciat la seva inscripció 30 corredors.

Borsi

Madrid, 2, 6'15 tarda.— Al corro se cotisa: Interior fi de mes. 83'37.

DARRERA INFORMACIO

Nota oficiosa

Madrid, 2, 8'15 nit.

Al ministeri d'Estat desmentint lo que s'ha dit aquets dies respecte al ministre espanyol a Rio Janeiro, han facilitat a la prempsa la següent nota oficiosa:

«El senyor Aranguren, a qui pochs dies abans de la seva mort va otorgar el Rey la creu de Isabel la Católica, en testimoni de consideració y aprecí dels seus serveys, fou atés degudament pel secretari de la Legació, senyor Benitez, y si en efecte els gastos de conducció del cadavre al cementiri de Rio Janeiro, drets de sepultura y funerals els va costejar l'Erari brasileny, es perque, conforme a la costum del país, observada en tots els ministres extrangers que hi han mort el ministre de Relacions Exteriors va demanar permís pera fetho aixís, essent contestada y agraida l'atención.

Una comissió a Tánger

Amit se va procedir a Tánger a les eleccions pera la comissió d'higiene, essent designats els candidats que les colonies espanyola y francesa, de comú acort, presentaven.

Queda encara per fer la votació de president.

Estrena

El dijous que vé s'estrenarà la llegenda dramàtica en cinch actes, titulada «Las hijas del Cid», d'Eduart Marquina.

S'espera ab verdadera curiositat l'estrena de la obra, que ha despertat espectació als círculs literaris, no ja sols pels méritS adquirits per en Marquina com a poeta, sinó pel pensament que ha inspirat a n'en Marquina al escriure aquesta obra que segurament produirà apassionats comentaris.

Lo que diu en Cambó

Madrid, 2, 9'15 nit.

«La Correspondencia de España» publica un telegrama del seu director, desde Saragossa, que diu lo següent:

He tingut ocasió de parlar en el tren ab els diputats solidaris senyors Cambó, Soler y March, Bertràn y Musitu, Moles, Rodés y Ferrer y Vidal y el senyor Agulló, que van a Barcelona, fent el viatge en el mateix departament que jo.

En general, diuen tots que'l viatge del senyor Maura y el Rey a Barcelona en aquets moments és poch prudent.

El senyor Cambó m'ha dit, casi textualment:

—¿Tant els que formem en la dreta com els que formen en la esquerra de Solidaritat, estem conformes en apreciar el viatge del Rey y del senyor Maura. Creyem que'ls Reys y els presidents deuen fer els viatges quan és necessari y quan se va a estudiar, però no quan és innecessari, com ara.

Nosaltres estarem neutrals, sense fer res en pro ni en contra. Si al Ajuntament s'adopta algún acort, els nostres amichs no cometràn cap acte que puguí molestar. Els anti-solidaris den Lerroux és de suposar que no coadjuvin al viatge.

Fassi constar que nosaltres no'n sabiem res d'aquet viatge, ni n'hem tingut noticia, ni per res n'hem parlat ab el Govern, ni res te que veure ab la nostra política y nostra actitut.

El senyor Cambó va acabar dient que ells no tenen art ni part en el «pastel» parlamentari de la sessió del dissapte y que en aquest assumpte's renten les mans.

Se diu—afegeix el director de «La Correspondencia»—que en l'arreglo hi han jugat paper principal les senadurjes vitalicies y vacants que produiràn, les quals, com els vestits de Jesús, s'han repartit en Maura y en Moret.

Desafío

Ferrol.—Hi hà un desafío pendent entre un tinent de navili y un oficial del cos jurídich de la Armada a consequencia d'una discusió sorgida ab motiu de la estada a n'aquí del creuer alemany «Freya».

¿Ahont és en Maura?

Madrid, 3, 12'30 matí.

Bilbao, 2.—Per informes autorisats, podem assegurar que'l president del Consell de ministres, que no és aquí..... (La censura no deixa acabar la noticia.)

Comentaris.—La censura

Als centres polítichs sols se parla del viatge de don Alfons a Barcelona y del efecte produit entre'ls lliberals pel darrer discurs den Moret.

Sobre'l primer assumpte han sigut molt comentades les declaracions den Cambó, que ja hem telegrafiat, publicades per «La Correspondencia de España».

En general, la opinió dels polítichs és que'l viatge no està justificat y que pot donar origen a disgustos..... (Interrupció de la censura.)

Tenia rabó en Cambó y els solidaris que han.....

Un personatge polítich molt enterat de les coses de Governació y del Palau, donava a la tarda la explicació oficiosa següent:

El viatge de la esquadra austro-húngara a Espanya obeeix al desitg del emperador Francisco Joseph de correspondre al de don Alfons XIII de visitarlo a Viena y que no va poder realisar per l'estat delicat de la seva salut.

Com que la esquadra austro-húngara verifica un creuer per les costes Nort y Mitgdía d'Italia, recalant, potser, pel mars, dirigirà'l seu rumbo a Barcelona, pera anar després a Cartagena, y el Rey va decidir saludar al almirall en el primer punt que visités la esquadra austro-húngara.

En Maura

La esposa del senyor Maura hi sortit aquesta nit de Madrid pera unirse ab el president a Tous.....

Essent així que li constava que en el..... (La censura persisteix en no deixar dir ahont és en Maura.)

Els lerrouxistes

Els elements republicans que varen celebrar un meeting en el Frontó Central durant l'Assamblea d'Unió Republicana del carrer de Abades, han convocat una assamblea pera'l prop-vinent mes de maig, pera que coincideixi ab la que ha acordat reunir a Madrid el 20 de dit mes la minoria republicana.

Els republicans dissidents se proposen formar el partit únich y creuen que'ls secundaràn en Cañardo y en Sol y Ortega.

Circular

El ministre de la Governació ha dirigit als governadors civils de Madrid y provincies una circular en que's recomana que ab l'objecte d'assegurar la validesa del vot de les societats patronals y obreres que hagin designat compromissaris pera la elecció de vocals del Institut de Reformes Socials, deuràn enviar al governador civil de la provincia en que radiquin, abans del 12 de mars, actual, un exemplar dels respectius reglaments.

Aquets exemplars els remetrà'l governador, a mida que'ls vagi rebent y ab tota urgencia, al president del esmentat Institut de Reformes Socials.

L'Institut de Reformes Socials

L'Institut de Reformes Socials ha celebrat sessió pera la elecció de vocals propietaris y suplents de la classe patronal, essent reservada a Barcelona y Bilbao la representació de la gran industria.

Per la agricultura han sigut anomenats el comte de Terres-Cabrera y don Faustí Prieto y Pazos y suplent don Eduard Lestres.

Per les petites industrias, don Antoni Gómez Vallejo y don Lluch García, y suplents don Faustí Naquin y don Carles Gómez.

Multes

El governador ha imposat una multa a la empresa del Teatre Reyal per haver acabat deu minuts més tart la funció d'anit.

També li fou imposada una altra multa de 100 pessetes pel mateix motiu, el día 27 de febrer prop-passat, día en que va assistir a la funció'l Rey.

El ministre a Tánger

El senyor Merri del Val, nou ministre plenipotenciari d'Espanya al Marroch, que surtirá avuy cap a Tánger, ha celebrat a la tarda una llarga conferencia ab l'embaixador de Fransa a Madrid, M. Revoil, sobre la marxa dels assumptes del Marroch.

Una bandera

Ha ingressat en el Museu d'Artilleria la darrera bandera espanyola arrlada a Cuba pel general Alsina el día 3 de febrer de 1898.

Honors militars

Es cosa ja acordada y decidida que'l capità d'infantería senyor Landeira redacti una instancia solicitant pera la Verge del Pilar honors militars corresponents a la dignitat de capità general, considerantla com la verdadera capitana y governadora de Saragossa durant els setis de 1808 y 1809.

Les rahons en que's funda la petició estàn preses del manifestos y alocucions de Palafox y de la Junta d'autoritats de Saragossa durant els setis.

Sobre un viatge Contra el somatén

El Ejército Español publica un article patrocinant que el Rey vagi à América.

Pregunta per qué després de lo que se n'ha parlat, no se realisa aquet viatge, y diu:

«No será el temor à les molesties y perills de un viatge accidentat y llarch el que detingui al nostre Govern a aconsellar al Monarca la expedició.

»Això no's pot creure precisament quan se progecta un viatge a Barcelona, ahont existeix un estat de intranquilitat y alarma.»

En altre article insisteix en que deu suprimirse el somatén y demana que això sigui inmediatament si no se sotmeten a complir la suposada ordre del quefe de aquella institució, ordenant que retirin de tots els llochs la bandera catalana.

Cacera regia

Sanlúcar de Barrameda.—El Rey ha dedicat el día a la cacera d'anechs en els punts denominats «Cárcel de la Liebre», «Sierra de los Trigos» y «La Retuerta», cobrant moltes peces.

Els cassadors han esmorzat al aire lliure, a Albentos.

El Rey volia arribar a la masia, a cavall, peró ha tingut d'embarcarse perque estaven inondades les marismes.

El governador y l'alcalde de Cádiz han visitat l'Hospital de la Misericordia.

Demà anirá el Rey a Albentos, invitat pel remader Otaolaurruchi.

El invitats esmorzaràn a bordo del «Giralda».

Se diu que'l governador de Huelva deu al ser borni el no haver anat a la cacera.

Sembla que al ser presentat al Rey, aquet li va notar quelcom anormal a la cara, y va preguntar al marqués de Viana si estava malalt de la vista.

—Senyor, aquet governador és borni,—va contestar el cavalleris major.

Allavors, pera contrarrestar l'efecte que pogués portar a la excursió la presencia de un borni, va dir don Alfons que no podia permetre que un governador s'allotgés ab la guardia civil, en qual quartel se li havien preparat les seves habitacions y pretextant que podia serli molest aquest allotjament y tota vegada que ja estava ben acompanyat, li va dispensar la assistencia, aconsellantli que tornés al seu districte, a cuidar de la crisis obrera y de lo de Rio Tinto.

Més tort fent el Rey gala del seu ingeni y humor va dir.—Sols aixís hem pogut conjurar la mala sombra. Si's queda entre nosaltres aquet governador, en lloch de sanglars hauriem matat mosquits.

La Solidaritat a Alacant

Alacant.—Amit varen ser obsequiats els diputats solidaris ab un banquet de 50 coberts en el Hotel Victoria, pronunciantse entusiastichs brindis.

El senyor Soriano va dir que la Solidaritat de Llevant servirà de pont entre Catalunya y lo restant de Espanya y va recomanar unió y energía entre'ls elements que la integren.

En aquet mateix sentit se varen expressar els senyors Corominas y Miró.

Avuy han estat d'excursió a Elxe, tornant a Alacant, després de recorrer la campinya, havent sigut molt obsequiats.

¿Donya Cristina a Barcelona?

Lisboa.—«O Seculo» publica el següent telegrama del seu corresponsal a Madrid:

«Me consta que en el darrer Consell de ministres s'ha decidit autorisar la residencia a Barcelona per espay de temps indeterminat, de la Reina viuda, donya María Cristina y que aquesta decisió fou adoptada per acort de Don Alfons en virtut de certes indicacions de personalitats influyents també sobre la qüestió del problema català».

Espanya y Alemanya

Ferrol. — En el Casino s'ha celebrat aquesta tarda un ball en honor dels marins alemanys del creuer «Freya».

El comandant general del departament ha obsequiat ab un banquet al comandant y oficials de dit barco de guerra.

S'han cambiat brindis corals pera abdues marions y la prosperitat de les seves respectives marines.

Aquesta nit concorreràn a un gran ball en el teatre.

El dijous sortirà'l creuer ab rumbo a Alemanya.

Una R. O.

Madrid, 3, 1'45 matí.

El ministre de la Governació ha dictat una R. O. reglamentant la prostitució.

La eximeix de tot impost.

S'obliga a portar el retrat en la cartilla.

A les menors de 18 anys, se les autorisa, sempre que tinguin el consentiment dels seus pares.

Desaparexen els fondos d'higiene.

La R. O. conté altres extremis impublicables.

Reforsos al Marroch

París, 2, 9'10 nit.

Demà se celebrarà Consell de ministres, ab l'objecte d'aprovar les mides adoptades en principi pel quefe del Govern y els ministres de la Guerra y de Estat ab el general Lyantey, sobre la qüestió del Marroch.

La premsa de la hit anuncia que passaràn a reforçar les tropes franceses de Casablanca dos batallons del Senegal.

Ademés se preparen pera ser enviats al Marroch quatre batallons de blanchs, tres bateries d'artilleria y tres esquadrons de cavalleria.

El general Lyantey anirà a inspeccionar les forces y establir punts forts, cessant les operacions pel sistema de columnes volants.

De viatge

París, 2, 9'25 nit.

Aquesta nit atravessarà França, dirigintse a Anglaterra, la emperatriu mare de Russia.

—Diuen de Sant Petersburg que està acordat definitivament que'l Tzar vagi aquest istiu a passar una temporada a Italia.

Congrés socialista

París, 2, 10 nit.

Marsella.—El Congrés dels socialistes disidents unificats ha acordat la següent declaració de principis.

Lluitar contra'ls privilegis capitalistes fins a transformar la propietat capitalista en propietat social.

Inteligencia y acció internacional dels treballadors pera la conquista dels poders públichs, baix la base de l'autonomia política y social en l'interior de cada nació.

Alemanya y Fransa

París, 2, 10'54 nit.

Berlin.—Alguns periòdichs del imperi declaren que Alemanya ha vist ab mals ulls que França's disposi a reforçar les tropes del Marroch.

Tragedia

París, 2, 11'40 nit.

Xicago.—Un anarquista ha penetrat al domicili del quefe de policía y li ha engegat alguns trets de revolver, matant al fill del quefe y al cotxer, que hi ha acudit pera aussiliarlos.

Després ha ferit, a ganivetades, al quefe de policía.

Per fi, aquet ha disparat un tret al agressor, matantlo.

LES COMARQUES

Conca de Barbará

MONTBLANCH.—L'Associació Catalanista d'aquesta vila pera contribuir a l'obra general de la cultura catalana ha organisat una serie de conferencies que's donaràn els diumenges de Quaresma.

Els temes d'aquesta tanda de conferencies son ben interessants. Vegis:

Educació física dels pobles.—L'alcoholisme, plaga social.—Trascendencia social del joch.—La moralitat en les costums.—Educació de la voluntat.—L'ideal de la família.—Del respecte a les obres d'art.

La primera conferencia la donarà el nostre bon amich en Modest Tost de les Borges del Camp.

En aqueixes vetllades s'hi donaràn a conéixer treballs literaris y de música popular.

Cal donar l'enhorabona a l'Associació Catalanista per sa patriótica iniciativa.

Cerdanya

PUIGCERDÀ.—S'assegura que'l Consell de Ponts y Camins de la República francesa ha aprovat la foradada de cinch kilometres de llargaria que ha d'atravessar la muntanya del Coll de Puigmorens, desde l'Hospitalet a Porté, pera la línia internacional.

A n'aquet poble ja hi hà dos dels contractistes italians, els quals els hà sigut adjudicada la subasta de les obres de la foradada. Busquen el modo d'instalar el domicili de la gent que hi haurà de treballar.

Aquestes noves confronten ab les que éns venen de Madrid, segons les quals el nostre diputat l'Eussebi Bertrand, està gestionant molt activament la ràpida tramitació del expedient relatiu a dita línia internacional, que actualment és al ministeri de la Guerra. S'espera que aviat se resoldrà y podrà comensarse la construcció.

Plá de Bagés

MANRESA.—Com ja va dir LA VEU DE CATALUNYA, ens varen visitar setze alumnes de la Escola d'Enginyers industrials de Bilbao, que anaven acompanyats pels professors senyors Molins, Artiñano y Prat.

Els expedicionaris visitaren la Santa Cova, la capella del Rapto y l'históric pou del carrer de Sobreroca. Al fer la visita a la grandiosa fábrica Bertrand, els acompanyà l'director don Joan Galobart explicantlos el funcionament dels batans, máquines de filar, màquina de vapor, quadra de teixits, prenent nota de les 66 cardes, 21.000 púes y 630 telers que produeixen 3,000 peces setmanals y ocupen 1.200 operaris.

En quedaren molt satisfets de la visita.

Al marxar de Manresa se dirigiren cap a Monserrat a visitar l'históric santuari de la Verge y la sens parell montanya.

El Montseny

SANT CELONI.—La societat choral «La Popular», organisà en son lloch social «Centre Popular» una vetllada literaria-musical a benefici dels perjudicats en les inondacions de Catalunya. L'acte va ser un plè. Cooperaren al èxit, els joves aficionats al teatre, la renomenada orquestra d'aquesta vila «Los Paleros» y la societat organisadora.

Posada l'entrada als preus que pot pagar un poble treballador com el nostre, se reculliren 77 pessetes que's destinen íntegres als beneficiats, entregantles a l'Associació pel curs corresponent.

Notes marítimes

Ab carregament de terra mineral ha entrat el vapor noruech «Emil B. Boman», que ha amarrat al moll de les Dressanes.

Ha baixat del dich el vapor «P. de Satrústegui», després d'haver fet la neteja de fondos.

Al moll de les Balears han comensat els treballs de carregament de la càrrega que ha de conduir a Buenos Aires, cap ahont sortirá avuy.

Han entrat els vapors «Salvora», «Vicente Salinas» y «Velardes», de Vivaros, Gandía y Almería, respectivament.

Durant el día d'ans d'ahir, y a causa del fort vent del N., moltes embarcacions tingueren de reforsar amarres.

El temps ahir va ser un xich més ennuvolat.

De Valencia ha arribat el «Vicente Pérrers» ab 133 passatgers.

Per causa del temps violent regnant en aigües de les Balears, han retrassat el viatge'ls vapors «Menorquina» y «Bellver».

Ab 415 toneladas de carbó mineral ha entrat al nostre Port el vapor «Paulina», procedent de Liverpool.

Ha sortit del nostre port el vapor «Tomaso di Saboya», després d'haver desembarcat 25 passatgers.

Ha continuat el seu viatge cap a Génova, conduint 729 passatgers pera dit port.

Procedent de Savannah ha fondejat el vapor austriach «Massiah», 4,190 bales de coto, 1,437 peces de fusta varies classes y 13 mil peces de roure, quat carregament va destinat a la plassa.

Noticies mus cals

En el primer concert de la serie que organisarà l'Associació Musical de Barcelona, que tindrà lloch el día 8 del corrent, figurará festival a Grieg. Ademés d'estrenarse la segona «Suite», de Peer Gynt, el pianista Granados interpretarà la part de piano en «Concerto», de quina execució's parla ab molt elogi.

A fi de donar tota l'importancia a n'aquets concerts, s'està pintant nou decorat escénich pel pintor, senyor Chía.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Avuy, dimars, a les quatre de la tarda, funció extraordinaria, dedicada als noys y noyes disfressats. Espléndits regals a les millors disfreces. **Casament per forsa.** Desfilada y repartiment de regals a les disfreces premiades. **La reina vella.**—Vespre, a les nou, benefici den Enrich Vinyals, **La reina vella, Pierret llauro y L'esquella de la Torratxa.** — Se despatxa a compteduría.

TEATRE PRINCIPAL. — Dijous, 5 de mars, a les nou de la nit, primer concert per l'eminent pianista

EMIL SAUER

Dissapte, 9, según y darrer concert.— Continua obert l'abonament y despatx pera cada concert al magatzem de música de Dotesio, 1 y 3, Portal del Angel.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—ASSOCIACIO MUSICAL DE BARCELONA.—Temporada de Quaresma. **VUIT GRANS CONCERTS.** Saint-Saëns, Croce Spinelli, Lamote de Grignon, Granados.—Queda obert l'abono en l'Administració del Teatre fins avuy, 3 de mars.—Detalls per cartells.

PALAU DE LA
MÚSICA CATALANA

Dimecres, 11 de mars, III concert inaugural. **Magnificat**, de Bach.—Se despatxa pera'ls socis de l'Orfeó Català, de nou a onze nit, en el local social. Pera'ls no socis, durant el día, a Casa Dotesio, Portal del Angel, 1 y 3.

TEATRE CATALA.—ROMEA.—Avuy, dimars de Carnestoltes, darrera representació irremissiblement de la gran obra

L'HEREU ESCAMPA

Inauguració del
Cinematograf-Comicograf-Parelladagraf

ab la película nova **L'historia den Colom**, **El descubridor de les Amériques**. Ilustracions den Picarol. Recitat per en **Capdevila**.—¡NOVETAT! ¡NOVETAT! ¡NOVETAT! y el gracios dialech **Astronomia cómica**.—A dos quarts de nou.—Demà, dimecres de Cendra, tarde, a 1'laure: **Els sabis de Vilatrists, Cinematograf, y Armes y Llotros.**—Nit, benefici del administrador, R. Franquesa **Pasqual Meló** (tres actes, nova), **Cinematograf Marti, Muller y C.ª**—Dijous, tarde y nit, **La campana submergida.**—Pera dites funcions se despatxa a compteduría.

TEATRE TIVOLI.—«Tournées Donnini y germans Giordano.—Avuy, dimars, tarde a dos quarts de quatre, nit, a les nou. Representacions

"DONNINI"

—Germans Giordano, ilusionistes. — **La alegre trompeteria**, imitació de Pilar Martí.—Estrena de **La isla nula**, 50 transformacions per «Donnini».—**Aline sobre Vacuóm**, imitació Paul Jaro, ventrilocuo, 10 números nous de atracció, **y Donninigraph**.—Butaca ab entrada, ptes. 1'50. Entrada, 50 céntims.—Dimecres, tarde y nit, dues funcions.

TEATRE DE NOVETATS. — Barraloni Alhambra. — Gran Companyia de Varietés.—Avuy, dimars, dues funcions, tres a dos quarts de quatre y nit a les nou.—La gran atracció,

Mme. H. de Serris

Poses plástiques. Tableaux vivants. Les Juncas Will y Voker, Harry Tait, Auxelo-Cunnila y Scahan, Mlle. La Serly, Les Arrojas, Cirat y Francois, Barascope y Polo, Picolets troupe enfantine.—Demà, dimecres, tarde y nit, dues funcions.

GRAN CAFÉ-RESTAURANT DE NOVETATS.—Tots els dies, Concerts per la notable orquesta escocesa GREENHILL SCOTCH. Tarde, de 5 a 7.—Nit, de 9 a 1½.

ELDORADO. — **Teatre de Catalunya.** — Companyia DORA BALDANELLO. — Avuy, dimars: la joguina **Un affamato senza soldi** y la comedia veneciana en tres actes, **Dall'ombra al sole.** A les nou.—Demà, dimecres, día de moda: **Un affamato senza soldi** y la comedia en tres actes, **La locandiera.**— Dijous, benefici de Vittorio Cratti ab la estrena de la comedia en 4 actes, **L'onorevole Campodarego.**—Se despatxa a compteduría.

AVIS IMPORTANT

La Empresa d'aquet teatre, en vista del gran exit obtingut per la Companyia DORA BALDANELLO, ha combinat una segona serie de funcions ab reforma de companyia, que comensaran el próxim dissapte, debutant en dit día'l primer actor GIOVANNI PEZZINGA.—Durant la serie s'estrenaran les següents obres, de verdadeir exit en els principals teatres d'Italia: **La moglie del dottore; La Modella; Primo il Sindaco e po'el piovan, y Su

NOTICIES de BARCELONA

El mes de mars comença ab el temps bon xich diferent del que'ns han donat els darrers dies de febrer.

La temperatura va ser bon xich més crúa que la d'aquets anteriors dies, y el vent fret va fer ben molestós l'anar pel carrer.

El passeig de Gracia's va veure ab tot força concorreguí, ab motiu d'esser el segón dia de Carnestoltes, que podem ben dir va resultar tan ensopit y desanimat com el primer.

A la tarda, la cosa va anunarse bon xich, havent sigut molts els cotxes que concorreguéren a la rua, ab tot y que entre la concorrencia no hi abundaven les disfreces.

Cap al tarde, al desfilar els cotxes per la Rambla y carrer de Fernando, entre'l confeti y serpentines y les elegantíssimes «toilettes» de les dames, l'aspecte millorà, continuant animadíssimés aquelles vies fins a quarts de nou del vespre.

El distingit pintor senyor Ros y Güell secretari de la novella Societat d'Artistes Catalans, ens comunica la següent nota que de segur serà ben agradable als aficionats a coses d'art:

«La Societat d'Artistes Catalans», qual primera Exposició te lloch actualment en el Saló Parés, se proposa organisar exposicions en els principals centres d'art del extranger, a qual efecte compta ab la cooperació de personalitats artístiques de varies nacions, les quals figuraràn en la societat com a socis d'honor.

»Aquesta societat te per objecte reunir a tots els artistes catalans en una agrupació promotora de manifestacions artístiques selectes y contribuir a n'aquelles que siguin d'iniciativa agena y de caràcter colectiu, invitant a figurar en les que ella organisi a artistes, tant del país com extrangers, els guals podràn després, si aixís ho desitjen, ser nomenats socis de número, sense cap proposta ni votació. Comptarà además ab un nombre de socis adherits, que, sense ser precisament pintors ni escultors, hagin demostrat son amor al art.

»Per lo exposat, és evident que aquesta societat, ab sos loables propòsits, ha de ser un factor important en l'avenç y expansió de nostre art.»

La guardia civil de Sant Sadurní comunica que s'ha calat foch a la fábrica que vora'l Noya te la raho social J. M. Guasch, cremantse sis máquines y 4.125 kilos de cotó. Les pérdues se calculen en 18.000 pessetes.

La d'Igualada dona compte de que ha detingut a Francisco Rosell, mosso de la posada «La Estrella», que robava els guarniments dels carros que hi paraven y després se'ls venía.

Passant pel passeig de Pujades, Antoni Bueno Tenas, de 64 anys, albergat al Refugi de Pobres del Parch, va caure sense sentirs. Portat al dispensari per dos civils, el metge va declarar que havía mort d'un atach cardíach.

Sardanes. — L'Agrupació Sardanística del Centre Gent Nova de Badalona, dona mercès a tots els que ab son entusiasme contribuiren al bon sció que obtingué'l «festival de sardanes» del 16 de febrer, al ensemps que'n prova d'agraiment dedica'l «superàvit» pera una audició pública de sardanes, triades y executades per la cobla «La Badalonina», que tindrà lloch el día 4 de mars, a les tres de la tarda, a la plaça de Mossen Jascinto Verdaguer.

En la festa infantívola que tindrà lloch avuy, dimars, al Teatre Principal, actuaràn de Jurat els senyors Utrillo, Escala, Ximeniç y Puiggarí. En el primer intermedi, després del fallo del Jurat, seràn repartits els premis a les disfreces més elegants y artístiques.

— No hi hà aigua tan agradosa com l'«Aigua de Font Nova Verin».

Estudis Universitaris Catalans. — La lliçó de geología d'avuy, dimars, serà explicada pel sabi professor de la Escola de mines de Madrid, Adán de Yarza, qui tractarà dels filons metalífers a instancies del catedràtich mossen N. Font y Sagué; aquet se complau en invitar a sos antichs deixeples pera que ab sa presencia donguin una prova de solidaritat científica y demostrin als forasters l'interés que aquí desperten les questions científiques.

Ans d'ahit s'enfonzà el paviment del pis primer de la casa del carrer del Nort, núm. 16, y la estadanta va trobarse com per escotilló a l'habitació de sota. Per fortuna sols se va fer contusions de cap importancia.

Sense espanyament de porta van ser robades d'una botiga del carrer den Muntaner, 56, y en ausencia dels amos, 3.115 ptes. en paper y plata.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech, Ronda Sant Pau, 71.

En la funció del vespre del dimecres vinent al Teatre Romea s'estrenarà la comedia en tres actes «Pasqual Moltó», arreglat a la escena catalana per E. Prats y J. Vehil. Essent la funció a benefici del administrador senyor Franqueza, se posarà en escena además la comedia en un acte d'Eduart Aulés: «Marit, Muller y C.ª», donantse com intermedi una sessió del nou cinematógraf sistema Parellada.

A Valencia s'ha fet una gran edició del «Catecisme de la Doctrina Cristiana» de Mossen Fra «Pere Vives», escrit en les llengues valenciana y castellana.

— Ab el vapor «Pelayo» y ab destí a l'acreditada Casa Serra, Pelayo, 9, dipósit d'Aigües minerals y Especialitats farmacéutiques ha arribat una important expedició d'Aigües Apollinaris.

— Cura panallons, el Tópich Agell.

Convocats pel governador civil ahir se van reunir al despatx d'aquet el diputat a Corts senyor Rahola, els alcaldes de Manresa y Igualada y els diputats provincials senyors Ráfols, Torres Picornell y Serra Constansó pera celebrar una conferencia tractant del projectat centenari de la batalla del Bruch.

El Govern ha concedit sis mil pessetes pera contribuir a la celebració del centenari y sembla que per fi s'adoptarà la idea que fà temps ve exposant el governador de unirse totes les comissions organisadores pera traçar un plan únich que comprengui tots els pobles que ara treballen isoladament pera fer la celebració cada un per la seva banda.

En la reunió's van traçar les linies generals de lo que podría ser el projecte unificat y organisat armónicament y's va parlar d'una festa literaria a Manresa, d'una exposició que podría fersе a Igualada, una missa de campanya y una revista de sometents al Bruch y una festa religiosa a Montserrat.

La funció religiosa que cada any dediquen a Sant Tomàs d'Aquino els cadràtichs y alumnes de l'Universitat, se celebrarà enguany el diumenge, dia 8, a Sant Felip Neri, a les deu del matí.

El celebrant y els assistents al altar seràn sacerdots alumnes d'aquell centre docent.

Se cantarà la Missa del Papa Marcelo, y predicarà'l pare Martí, de la Sagrada Familia, frare carmelita descalç.

Abans a la tarda, al passeig de Gracia, encreuament ab el carrer del Consell de Cent un tranvía de l'Anónima va donar una topada a un de la General, quedant un y altre ab desperfectes.

Un passatger va sofrir contusions a la cara.

—Al carrer de Girona va volcar una tartana resultant el conductor ab ferides graves.

El pacient, Libori Terrades Galobardes, de 28 anys, soltera, habitant com a mosso al carrer de la Cera, 30, botiga va morir a conseqüencia del cop rebut, al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

BADALONA.—S'ha celebrat una bonica festa popular pera agrair al bon badaloní en Joan Baptista Soler, advocat assessor d'aquesta Comandancia de Marina, l'haver lograt, ab sa xardorosa defensa, el que no's realisés la pretensió que alguns tenien d'edificar en tota la extensió de la nostra platja, alegant drets que no tenen.

Totes les barques aparegueren embanderades, sobresortint la gloriosa bandera catalana. Totes les autoritats, personalitats y quasi tota la gent de mar anà a rebre a n'en Soler a la estació, y en manifestació passejaren pels carrerrs rébent, l'obsequiat, grans mostes de simpatía.

En el local del «Chor de la Marina» s'hi va fer un gan dinar, acabant ab entusiastes paraules d'agraiment den Simó Bigas, Andreu Gassó, l'alcalde en Martí Pujol, Ferrer, l'ajudant de Marina, el president de patrons en Joan Teixidó y l'obsequiat en Joan Baptista Soler, Aquella gent, de rostre colrat pels raigs del sol, restaren satisfets per haver fet aquell honrós acte d'agraiment envers el seu benefactor.

—Entre les festes celebrades aquets dies de Carnestoltes a la vehina ciutat, figura com a nota sobressortint, el Bali Infantil que a l'espayós saló del Centre Badaloní va tenir lloch el diumenge passat a la tarda.

Per cert que l'éxit de la festa superà a les esperances dels organisadors, car era la primera vegada que's celebrava una festa igual a n'aquella localitat.

En nombre de 60 foren les petites disfreces que hi assistiren, entre les quals hi havien trajos verament artístichs y apropiats.

Figuren entre'ls disfreçats, els següents noms:

María Montserrat Monserrat Parés, Paco Vizcarri Cuiró, María Vizcarri Cuiró, Pepita Vizcarri Cuiró, Antoni Vizcarri Cuiró, Rosita Teixidó, Pere Constantí, Madrona Gombau, Teresa Comellas, Lili Pujol, Isabel Garí, Miquel Estruch, Mercè Badía, Frederich Viñas, Agna Borbosa, María Serra, Esteve Jorell, Andreu Pujol, Joaquina Pujol, Joan Oliver, Pepita Colomer, Pilar Puértolas, Carme Sebastián, Bonaventura Barceló, Montserrat Casals, Antoni Rodón, Angela Rodón, Francisco Garriga, Beatriu Garriga, Cèssar Perejoan, Marina Perejoan, Paquita Casals, Manuel Llinàs, Emili Santos, Antoni Gurgui, Salvador Cadino, Pilar Canals, Montserrat Canals, Mercè Cañas, Isabel Montaña, Pere Poch, Lolita Ferré, Mercè Prat, Joseph Barragà, Eulalia Barragà, Pauleta Noguera, Antonia Campmany, Cecilia Campmany, Gracieta Ribó, Joseph Ribó, Francisco Campa, Gayetà Feixé, Teresa Viñas, Santiago Comas, María Davies.

Pot donarse per satisfet el Centre Badaloní, organisador de la festa, de l'éxit alcançat per aquesta festa infantil.

En l'esmentat Centre també s'han celebrat lluidíssims balls de societat y de trajos, que continuaràn avuy a la tarda y a la nit.

Coralina Rentantvos les dents ab aquets polvos, se us posaràn d'un blanch aporcelanat sense perjudicarvos l'esmalt.

—Cura'l ventrell l'elixir «Saiz de Carlos».

Noticies d'espectacles

El poema de Lord Byron «Manfred», qual primera audició tindrà lloch en un dels próximos concerts que ha organisat al teatre del Liceu, l'Associació Musical, pel actor Ramón N. Gaiteilas.

Aquest artista, al devant d'una companyía en la que hi figura la notable primera actriu Mercè Daroqui, debutarà'l próxim dia 8, ab el drama den Rusiñol «Bona Gent», al Teatre Principal de la Bisbal, essent patrocinades les funcions per la important agrupació catalanista L'Escut Emporità.

Al acabar la temporada de La Bisbal comensarà una ben projectada excursió pels principals teatres de Catalunya, pera donar a conéixer les últimes estrenes catalanes, a més d'algunes traduccions d'obres modernes extrangeres, y a fi de presentarles degudament se construirà'l decorat nou.

Imprempta LA VEU DE CATALUNYA
Escudellers, 10 bis

Aixarop del Professor **Girolamo Pagliano** (de Florencia)
polvos y catxets

El millor depuratiu y refrescant de la sanch
65 ANYS D'EXIT CREIXENT SON SA MILLOR RECOMANACIÓ
Exigíu sempre'l nom del Professor GIROLAMO
Se venen a les principals farmacies y droguerios
Unichs agents a Espanya: J. URIACH Y COMPANYIA.—Moncada, número 20, Barcelona

Préstams

DINER 1.ª y 2.ª hipoteca y sobre valors, desde el 3 per 100 anyal en lletres a propietaris industrials y comerciants, desde el mitj per 100 al mes y sobre usufruits, indivisos heréncies y tota garantia que convingui. Rambla Sta. Mónica, 4 entresol

Diner a les 4 hores se facilita sobre mobles y pianos en petites y grans partides. Rambla Hospital, 34.

PRESTAMS segons garantia. Rbla. Estudis, 4, segón, 2.ª, de 11 a 1 y de 6 a 8.

Lloguers

Grans locals pera industria Carrer Moncada, n.º 25.

Botiga pera llogar ab gran magatzem al interior propi pera qualsevol industria, carrer Ariñau, 115.

Botiga y pis pera llogar, sigui gás y safreig, per 27 y 22 pessetes. Cruz de Canteros, 30, devant Marqués Duero y Parlament.

Primer pis pera llogar Banys Nous, 15, raho: principal.

Vendes

Casa Ensanxe
recent construcció, renda mensual més de 700 pessetes. Lliure de cárregues, se cedirá per 25,000 duros. Rambla d'Estudis, 4, segón, segona, de 11 a 1 y de 6 a 8.

Alcohol. Se ven aparell rectificador de alcohols, caldera y máquina de vapor, tuberies y demés accessoris, instalació completa, preu baratissim. Raho: Passeig del Cementiri, 105, Barcelona.

FARMACIA. Dreta del Ensanxe. Se ven. Raho G. Figueras. Consell de Cent, 310.

Avisos

PROFESSOR de Dibuix y Francés, s'ofereix a colegis y lliçó particular. Ripoll, 13, segón, tercera.

Tipista ab molts anys de práctica que disposa d'alguna hora diaria. Raho: Copies a máquina. Plassa Nova, 3, segón.

SRA. BOGÉ, Alt St. Pere, 14, 1.er, devant Orfeó, crisdes de referencia se coloquen el dia, s'ofereix Srta. francesa per nens o acompanyar senyora.

Clot, Sagrera y Sant Andreu, pera procura, administració de finques d'aquets districtes, cobro censos y altres cárrecha confiansa, l'administrador de la «Farinera Grau» carrer de la Sagrera, 279, informará sobre persona de respecte que s'encarregará d'aquestes operacions. Compta ab altres valiosas referencies. De 8 a 10 y 1 a 4.

Traspassos

Se traspassa una botiga de tocineria situada en punt céntrich de la ciutat raho: Tallers, 67, pral.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes y dentadures, se paguen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Núñez.

Dispeses

HERMOSA habitació, cedeixo a senyor o senyora que tingui bones referencies. Bailén, 79, quart, segona.

Anuncis

Depuratiu de la sanch
El més poderós dels depuratius!
ROB LECHAUX
La sanch és la vida
Zarzaparrilla Roja y Yodur de Potasi
Detalle a totes les farmacies

Gallines

Se crien molt grases, sanes y més ponedores usant l'Aviol-Masvidal. Cura radicalment el brom (moquillo), viruela y mal de coll. Rpte. Cral. pera Espanya: M. Nolla, Ponent, 13. Herboristeria Moderna. Demánis prospecte. De venda a les botiguas de grans.

¡¡May més calvos!! Gran descobriment.—El Irpadtano inofensiu. Unich que fa neixer el cabell y evita sa caygudá si poch temps de usarlo. De venda á casa del representant, carrer den Serra, 13, principal.

Societat Anónima de Navegació Transatlántica
(Abans A. FOLCH Y C.ª, S. en C.)
Rambla de Santa Mónica, 21, principal

Línia de les Antilles
Pera Habana, Santiago de Cuba, Guantánamo y Manzanillo
ab escala a Puerto Rico, Mayagüez y Ponce
sortirá'l dia 29 de febrer el vapor
MIGUEL GALLART
Admet cárrega y passatge pera dits punts, y també pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma.

Línia de la América del Sud
Pera Montevideo y Buenos Aires
sortirá el dia 21 de mars el vapor
BERENGUER EL GRANDE
Admet cárrega y passatge pera dits punts y també pera Rio de Janeiro y Santos
La cárrega se rebe al tinglado de la Societat (molt de la Barceloneta).
Peraólitis, passatges y demés informes, dirigirse a les oficines de la Companyia.

Lloyd Italiano
SOCIETÁ DI NAVIGAZIONE
Línia pera'l Río de la Plata
Sortirá d'aquet port el dia 4 de mars pera Buenos Aires el nou grandiós vapor a dues máquines y doble hélix
VIRGINIA
y el 18 de mars sortirá pel mateix destí, el d'igual classe
CORDOVA
Admetent cárrega y passatge.
Agents: Parés y Companyía.—Escudellers, 20, baixos.
N. B.—S'accepten passatgers pera Montevideu, ab trasbord a Buenos Aires. Els gastos de trasbord, viatge y manutenció de Buenos Aires a Montevideu, son a cárrech de la Companyía.

EL millor y més agradós PURGANT LAXANT, REFRESCANT, DIURÉTICA DIGESTIVA Y DEPURATIVA
TISANA DEL LABRADOR, de flors y plantes medecinals.—En farmacies.

La Permanent

Número 1

Número 4

A 4 duros cortinatges confeccionats, de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panyos, cenefa, sarrell y abrassaderes.

Número 2

Número 6

Gran assortit en llits a 3 DUROS, taules de noguera a 4 DUROS, cadires a 5 DUROS dotzena, bufets a 10 DUROS, armaris ab lluna a 22 DUROS, lavabos ab joch a 2 DUROS, sommiers a 6 PESSETES, y cadirals de respatller tapissat a 16 DUROS

7-Plassa Universitat-7

Torns y útils de precisió
pera rellotgería y mecánica
Francisco Layret, Sant Pau, 6, pral.

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyas, mobles, generos y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipósit corresponent. — Hi ha despatx particular. Mercaders 10, pral., próxim Plassa del Angel

CONFIANSA
VOSALTRES TOTS
los que teniu lo pit delicat,
los que vos refredeu facilment,
los que vos fa por el fret y l'humitat,
los que teniu sofocament al pujar una escala ó caminant una mica depressa.
LAS
PASTILLAS VALDA
ANTISSÉPTIQUES
fortificarán vostres bronquis, vostres pulmons; sa antissépsia posará vostres mucosas á l'abrich de la congestió, á l'abrich dels refredats; sa volatilitat donará aire á vostres vias respiratorias y estereu preservats.
CONFIANSA
vosaltres que patiu de la garganta, dels bronquis, dels pulmons,
vosaltres que cada hivern se vos reproduheix una antígua bronquitis,
vosaltres que teniu la garganta sensible y la veu se vos enronqueix al mes petit refredat;
CONFIANSA
asmatichs, enfissemátichs
CONFIANSA
vosaltres atacats del pit
LAS
Pastillas Valda
SON INFALIBLES
Vostre curació está assegurada si procureu exigir en totas las farmacias
al preu de Ptas 1.50
la CAPSA de Veritables PASTILLAS VALDA
portant lo nom VALDA
y la direcció de l'unich fabricant
H. CANONNE, Diagonal, 418, Barcelona.
Laboratori baix la direcció de l'apotecari: D. ANTON PENA DEO.
NO VOS DEIXEU PAS ENGANYAR
EN VENDA: en totas las farmacias d'Espanya.
Agents generals: V. FERRER y C.ª, Barcelona.

DENSMORE
máquina d'escriure
Se treuen copies y se donen llissons a preus reduits
ACCESSORIS Y COMPOSTURES DE TOTES CLASSES PERA TOTES LES MARQUES DE MAQUINES D'ESCRIURE
DAURELLA, Enginyer
DIPUTACIO 331, pral., 1.ª

Curació infalible de les trencadures mitjansant el
Braguer Medical Vives
Es aquet perfeccionat aparell, l'última paraula de la ciencia pera l'alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferencia aconsellat a tots els trencats per les eminencies médiques mes notables. Demánis follet explicatiu que's regala y envia gratis a totes parts. Horas: de 9 a 12 y 3 a 7
Rambla del Centre, núm. 12, principal

HISTOGENO Llopis
Adoptat pel primer Dispensari Antituberculós de Barcelona, La Coruña, Lisboa y al Hospital de noys Pobres de Barcelona, pera'l tractament y curació de la Tuberculosis Anemia Neurastenia y malalties consumptives en general. Digestíu superior a tots els coneguts. Venda en totes les bones drogueries y farmacies. Dipósits pera Catalunya: Joan Rodés, Notariat, 3.
Preu máxim per tot Espanya { Histógeno líquit. . . 5'50 pessetes / Histógeno granulat . 5'50 »

CATARRO dels NOYS
L'Antiestarral Serbonat es el veritable especifich acreditat pera curar en pochs dias la Coqueluche y Bronquitis y tota mena de tos de las criaturas.
Dipósits: Farmacia del autor, Cartiers, 44.—Doctor Andreu.—J. Viladot y Rambla de las Flors, número 4.

SOLUCIÓ BENEDICTO
DE GLICEROFOSFAT DE CALS AB CREOSOTAL
pera curar la tuberculosis, bronquitis, catarros crónichs, infeccions gripals, malaties consumptives, inapetencia, debilitat general, postració nerviosa, neurastenia, caries, raquitisme, escrofulisme, etc. Pot 2'50 ptes. Dipósit: Farmacia del doctor Benedicto, San Bernardo, 41, Madrid.
A Barcelona: J. Uriach y C.ª; Fills de Vidal y Ribas; J. Viladot y C.ª; Dr. Andreu.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes
y tot lo que's necessita pera feries
Antiga Casa. — T. COSTAS.—Palla, 13 y 15, pral.

OLI PUR DE FETGE DE BACALLÁ
J. LANGE de LOFODEN (Noruega)
és el millor, com ho acredita l'haverse adoptat per les eminencies médiques y al Dispensari del Patronat anti-tuberculós de Catalunya.—EN VENDA: Segalá, Rambla Flors, 4; Bandu, Jaume I, 18; Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66; F. Moreter, S. en C., Balmes, 82, y principals farmacies.